

Keski-Suomen Maanpuolustaja

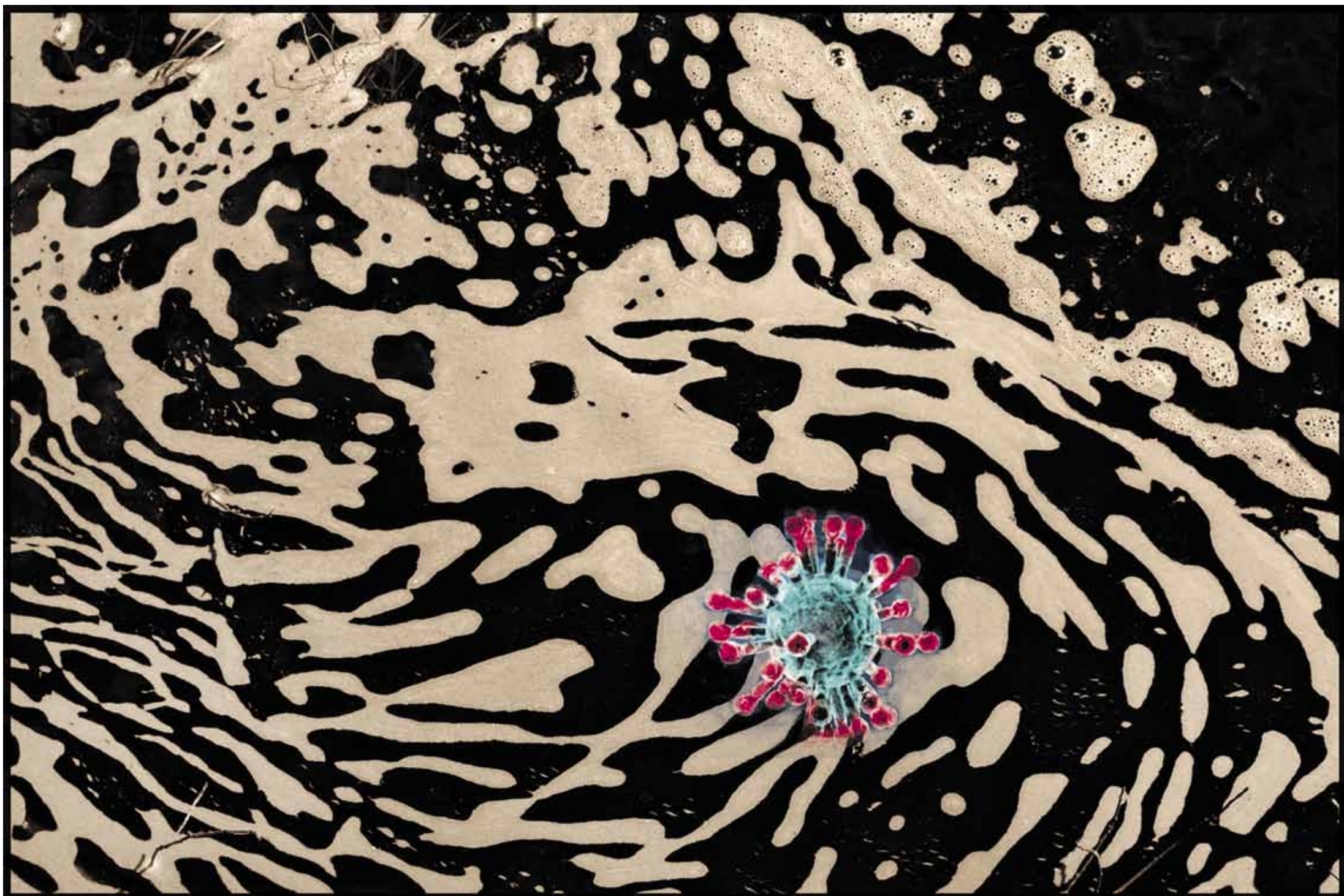
ksmaanpuolustaja.fi

Kesäkuu 2020

Keski-Suomen reservipiirien tiedotuslehti

39. vuosikerta

Pieni pirulainen (Covid-19) pysäytti koko maailman

**Vaununjohtajan
sormukset
sotasaaliiksi
vuonna 1941.
Sivu 8.**

**Jääkäreiden
hautamerkkiasia
päätyi esittäjien
voittoon Jyväskylässä.
Sivu 9.**

**Lippujuhlapäivän
ylennykset ja
palkitsemiset.
Sivu 10.**

PÄÄKIRJOITUS

Perttu Hietanen
Puheenjohtaja
Keski-Suomen Reserviläispiiri ry

Selustavarmistus

Teitä ammutaan - taistelkaa!

Näin komensi nuori kouluttajaluutnantti varusmiehiä kertausharjoituksessa kuluven vuoden maaliskuussa. Vihollisen iskupartio oli seurannut maastoa haravoivaa osastoa sopivaa tilaisuutta odottaen. Lumisen metsän luoman turvallisuuden tunteen myötä jäi varusmies-osastolta selusta varmistamatta. Kukaan ei muistanut tähystää taaksepäin. Vihollisen isku yllätti takaa aivan lähietäisyydeltä. Alkuhämmennyksen jälkeen varusmiesosasto tointui ja koulutuksen myötä opittu rutiini näkyi nopeasti. Tarvittiin selkeää käskytystä ja pari määrä-tietoista ryhmänjohtajaa ottamaan tilanne haltuun. Komeasti kajahtelivat naispuolisen ryhmänjohtajan käskyt kuusikossa ohjaten sotilaat vastaiskuun. Käskytyks oli ihailtavaa kuunneltavaa, siihen sisältyi myös taktinen harhautus. Kun huomio kiinnitettiin oikealle, tulikin vastaisku vasempaan kylkeen. Perinteinen koukkaus on edelleen toimiva taktiikka. Vihollisen tuhottiin nopeasti viimeiseen mieheen.

Kertausharjoituksen tilanteen opetus sopii myös yhteiskunnan varautumisessa moneen. Oliko esimerkiksi huoltovarmuuskeseuksen selusta turvattu yllättävässä tilanteessa? Oliko keskuksen hankintatoimi varautunut lähes paniikinomaiseen tilanteeseen hankintoja tehdessään? Entä kestivätkö pitkään varmuusvarastoissa lojuneiden suojamaskien kuminauhat käyttöä? Poikkeusolot ja poikkeustilalaki ovat toivottavasti opettaneet yhteiskuntaa entistä parempaan varautumiseen. Vilkas julkinen keskustelu lienee johtanut uusiin toimintamalleihin kriisitilanteiden ennakkoinnin osalta, eikä ainoastaan joidenkin vastuuhenkilöiden irtisanomisiin. Poliitiikan saralla luemme lähes päivittäin, kuinka selustavarmistus unohtuu vauhdin kasvaessa.

Myös yritysmaailmassa saattavat toiminnalliset muutokset olla suuria. Pakkotilanteessa ovat monet yritykset joutuneet kehittämään kokonaan uutta liiketoimintaa. Tilanteeseen sopii myös vanha termi; luova tuho. Jos puolivuotta sitten joku olisi hakenut lainaa tai avustusta design-hengityssuojien valmistamiseen, olisi hakijaa ehkä pidetty hieman tärähtäneenä. Ei pidetä enää. Useat toimialat ovat pärjänneet hyvin, mutta toisia rajoitukset ovat kurittaneet raskaalla kädellä. Nyt on aika tukea kotimaista yritystoimintaa lomaillemalla kotimaassa, käyttämällä laajasti oman kulmakunnan yrittäjien palveluja, suosimalla kotimaassa tuotettua maailman puhtainta ruokaa. Yritykset eivät nouse suosta valtion tukieuroilla, vaan normaalilla liiketoiminnalla. Tilaukset ovat yrityksille paras tukimuoto, ja kotimaisen tuottajan suosiminen isänmaallinen teko.

Poikkeustilanteeseen varautuminen pitäisi koetun kevään jälkeen olla itsestään selvyys. Jokaisellahan on kotona varattuna juomavettä kolmeksi vuorokaudeksi, ruokatarpeita, lääkkeitä, joditabletteja, radioon pattereita jne. Tämän kotivaran avulla varmistat oman selustasi poikkeustilanteessa. Kulunut kevät on myös opettanut kuinka nopeasti tilanteet voivat muuttua. Hyvä puoli asiassa on ollut, ettei kriisi ole ollut sotilaallinen. Siitä huolimatta on kriisin kohdatessa on pään pyörittävä kuin Lapin pöllöllä. Muutoin voi tulla yllätetyksi sellän takaa ja aivan lähietäisyydeltä...

Hyvää kesää - lukijat!

KOLUMNI

Paha maailma

Viime vuosien vähälumisina talvina minulla on ollut perheeni kassa tapana käydä Suomussalmella hiihtämässä talvisodan hengessä. Eräällä matkalla poikani Juha huomasi kartasta maastonkohdan, jonka nimi oli ”*Pahamaailma*”. Olipa niin mielenkiintoinen nimi, että piti lähteä maastontiedusteluun.

Evästä reppuun ja matkaan. Metsätien kunto heikkeni ja Passatin pohjapanssari aurasi lunta, mutta nelivedon turvin pääsimme perille. Sukset jalkaan ja maastoon. Kainuun erämaan hiljaisuus oli rikkomaton. Ei edes korppi äännellyt. Mietin siinä umpihangessa hiihtäessäni, että mistähän tämäkin paikka on saanut nimensä. Oliko syynä kenties ikiaikainen rajan läheisyys? Tälle kohdalle Ruotsin ja Venäjän välinen raja vedettiin jo Täyssinän rauhassa vuonna 1595. Valtakunnan rajalle oli matkaa vain kolmisen kilometriä.

Maailma ei Kainuun rajakorvessa näyttänyt lainkaan pahalta lukuun ottamatta lähellä olevaa jyrkkää ja louhikkoista kalliorinnettä. Sekin oli ilveksen mielestä varmaan hyvä maailma. Tuntui, että paha maailma oli jossakin hyvin kaukana.

Oliko maailma edelleen paha?

Ainakin se muuttui 1990-luvun alussa, kun Neuvostoliitto romahti ja kylmä sota päättyi. Useat Euroopan valtiot totesivat ja sinisilmäisimmät poliitikot jopa uskoivat, että maailma ei enää olekaan paha. Armeijaakaan ei enää tarvita oman maan puolustamiseen. Riittää, että on pienet ammattimaiset ja iskukykyiset kriisinhallintajoukot, jotka maailmanpoliiseina rientävät sammuttamaan kriisejä sinne, missä paha maailma vielä vallitsee. Koko käsite ”*puolustusvoimat*” alkoi rapautua, kun uskottiin, ettei kotimaata enää tarvitse puolustaa.

Meilläkin vaatimukset ammattiarmeijaan siirtymisestä saivat hyvin palstatilaa ja ruutuaikaa mediassa. Muistan hyvin, kuinka europarlamentaarikko Liisa Jaakonsaari YLE:n TV-ohjelmassa totesi halveksivasti, että Suomen yleinen asevelvollisuus on ”*maanpuolustuksen ulkomuseo*”. Olisi ollut trendikästä siirtyä ensisijaisesti kriisinhallintaan varautuvaan ammattiarmeijaan. Ja oltiinhan EU:n jäseniä. Kyllä EU rientäisi tarvittaessa apuun pistimet tanassa. Onneksi tämän kaltainen lapsenomaisen sinisilmäisyys ei saanut Suomessa riittävästi jalansijaa.

Muistan senkin, kun kenraali Gustav Hägglund sanoi mielestäni osuvasti, että ammattiarmeija ei kriisin tullen riittäisi edes pääkaupunkiseudun liikenteen ohjaukseen. Myös RUL:n puheenjohtaja Mika Hannula puolusti asevelvollisuutta voimakkaasti Reserviläisessä vuonna 2013 – vain reilu puoli vuotta ennen Krimin miehitystä: ”*Maanpuolustusta ei kannata jättää sellaisille sotilaille, joille mahdollisuus aseelliseen taisteluun on mieluisa ammatti, vaan niille, jotka ovat tarvittaessa valmiit tarttumaan aseeseen puolustaakseen läheisiään ja isänmaataan.*” Juuri näin!

Sitten maailma taas muuttui!

Vihreät miehet harmaassa tilanteessa miehittivät Krimin helmikuussa 2014. Sotilaallinen toiminta alkoi myös Itämeren alueella vilkastua. Maailma oli sittenkin paha, kylmästä sodasta oli siirrytty hybridisotaan. Suomikin joutui hybridivaikuttamisen kohteeksi. Vaatimukset yleisestä asevelvollisuudesta luopumisesta vaimenivat. Ulkomuseo oli muuttunutkin hyväksi esimerkiksi varautumisesta.

Samat naiivit tahot, jotka ennen Krimin selkkausta olivat pitäneet oman maan puolustamista tarpeettomana, suhtautuivat kriittisesti myös yleisen huoltovarmuuden ylläpitoon; sekään ei ollut trendikästä. Miksi sitoa rahaa varastoihin happanevaan tarpeettomaan materiaaliin? Kyllä muista EU-maista saataisiin tarvittaessa täydennystä.

Talvella 2020 Corona-virus yllätti koko maailman. Vihollinen tulikin kavalasti suoraan edestä eikä oikealta koukaten. Onneksi meillä oli edes jollakin tasolla varauduttu. Toisin kuin monilla muilla valtioilla, meillä oli Huoltovarmuuskeseus, jolla oli varastoissaan ensi hätään tarvittavaa materiaalia. Kun pandemia alkoi levitä, niin sekään ei riittänyt. Kaikkialla oli pulaa tarvittavista varusteista ja mm. Saksa kielsi suojarusteiden viennin muihin maihin. Missä oli nyt se juhlapuheissa ylistetty EU-solidaarisuus? Kuten tasavallan presidentti Sauli Niinistö osuvasti totesi, niin kriisitilanteessa ”*oma suu on lähinnä*”. Sotamarsalkka Augustin Ehrensvärd kielsi jo 1700-luvulla luottamasta vieraaseen apuun.

Krim ja koronakriisi osoittavat, että maailma ei sittenkään ole niin hyvä kuin uskottiin, mutta toivottavasti ei niin pahakaan, kuin miltä tätä kirjoitettaessa tuntuu. Parempi kuitenkin varautua pahan päivän varalle kuin tuudittautua unelmahöttöiseen turvallisuuden tunteeseen.

*Korpilahdella 26. huhtikuuta 2020
Matti Hyvärinen*

KESKI-SUOMEN MAANPUOLUSTAJA

Lehden seuraava numero ilmestyy viimeistään viikolla 39 kesäkuussa 2020. Lehteen tarkoitettu aineisto suoraan päätoimittajalle 31.8.2020 mennessä.

Lehti on Keski-Suomen reservipiirin tiedotuslehti, joka uutisoi pääsääntöisesti piirien alueen maanpuolustustapahtumia. Lehteä ei voi tilata, vaan se sisältyy jäsenen suorittamaan jäsenmaksuun. Osoitemuutokset on toimitettava suoraan oman liiton jäsensihteerille.

RUL: jassenasiat@rul.fi, puh. 09 405 62011
RES: jassenasiat@reservilaisliitto.fi, puh. 09 405 62010
Fax molemmille: 09 499 875

Julkaisijat:
Keski-Suomen Reserviupseeriipiiri ry
Keski-Suomen Reserviläispiiri ry

Päätoimittaja:
Tapio Paappanen, Vitsakuja 3, 42700 KEURUU
Puh. 0400 626 695
paatoimittaja@ksrespiirit.fi

Ilmoitusmyynti ja markkinointi:
Veijo Mononen, puh. 040 744 1444
veijo.mononen@gmail.com

Lehden vakituiset avustajat:
Hannu Karjalainen, Valkeakoski, Martti Porvali, Jyväskylä,
Jukka-Pekka Suutarinen, Jyväskylä, Kari Löfgren, Jyväskylä, Kari
Hämäläinen, Viitasaari, Perttu Hietanen, Korpilahti

Sivunvalmistus ja taitto:
Tapio Paappanen Ky, Vitsakuja 3, 42700 KEURUU
Kansikuva: Tapio Paappanen
Painopaikka: Sata-Pirkan Painotalo Oy
Reserviupseeriipiiri ja reserviläispiiri:
reserviupseeriipiiri@ksrespiirit.fi
reservilaispiiri@ksrespiirit.fi

Toiminnanjohtaja Tapio Paappanen
Piiritoimisto:
Gummeruksenkatu 7, 40100 JYVÄSKYLÄ

Piirien verkkosivut:
www.ksrespiirit.fi
Verkkotoimittaja Juha Hyvärinen
verkkotoimittaja@ksrespiirit.fi

Piirien puheenjohtajat:
RUP: Mika Pakkanen, Jyväskylä puh. 040 500 7642
RES: Perttu Hietanen, Korpilahti, puh. 040 507 1684

Piirien taloudenhoitaja: Harri Jaakkola, Äänekoski, puh. 050 598 76

Keski-Suomen aluetoimisto

Arvoisat keski-suomalaiset maanpuolustajat!

Kulunut kevät on ollut todella poikkeuksellinen. Yli maanosien ulottuva koronapandemia on vaikuttanut elämään kaikilla aloilla ympäri maailman ja meillä kotimaassa. Tässä tilanteessa niin organisaatiot kuin yksittäiset ihmiset ovat joutuneet sopeutumaan uuteen ja epävarmaan tilanteeseen. Niin myös Puolustusvoimat. Tässä artikkelissa käsitellän yleisiä periaatteita sekä erityisesti sitä, miten Puolustusvoimat on sopeuttanut varusmiespalvelusta tilanteen vaatimuksiin. Aihe on ajankohtainen, koska varusmiehiä on palveluksessa, kotiutuu ja astuu palvelukseen epidemiakesän aikana.

Puolustusvoimien toiminnan periaate on se, että toiminnan jatkuvuus ja valmius turvata tilanteessa kuin tilanteessa. Niin myös koronaepidemian aikana. Muuta yhteiskuntaa tuetaan virka-apua antamalla, eikä asevelvollisten ja Puolustusvoimien palkatun henkilöstön turvallisuudesta tingitä.

Tehtävät toteutetaan, valmiudesta ja toimintakyvystä huolehditaan jatkuvasti

Varusmiespalveluksen järjestelyihin on tehty muutoksia epidemian leviämisen ehkäisemiseksi ja viivytämiseksi. Sen lisäksi kertausharjoituksia ja Puolustusvoimien vapaaehtoisia harjoituksia on peruttu ja maanpuolustustapahtumia on siirretty vuodelle 2021. Meillä Keski-Suomessa 4. kesäkuuta pidettävä reservin ylentämis- ja palkitsemistilaisuus on peruutettu ja perinteinen maanpuolustusjuhla on siirretty ensivuoteen. Elokuun alun jälkeen alkavat kertausharjoitukset toteutetaan, ellei muuta päätetä.

Varusmiespalveluksen järjestelyitä on muutettu

Varusmieskoulutuksessa viime maaliskuussa käyttöön otetun mallin periaatteet ovat laajasti tunnettuja, joten kertaan tässä vain perusteita. Epidemian rajoittamiseksi jokainen joukko-osasto jakoi varusmiehet kolmeen ryhmään. Varusmiehillä on vuorollaan kahden viikon palvelusvapaajakso, jota seuraa kaksi kahden viikon palvelusjaksoa. Eri ryhmiin kuuluvat varusmiehet eivät ole varuskuntien sisällä keskenään tekemisissä, ryhmät liikkuvat eri reittejä, ne ruokailevat eri paikoissa, eivätkä käytä samaa kalustoa. Rajoitukset koskevat luonnollisesti myös vapaa-aikaa varuskunnissa. Iltavapaita ja viikonloppuvapaita ei erikseen pidetä. Valitettavasti myös sidosryhmien ja omaisten vierailut varuskuntiin on toistaiseksi kielletty, mutta muuta yhteydenpitoa määrittävät normaalit säännöt. Koronan aiheuttamat järjestelytoimenpiteet eivät kuitenkaan vaikuta varusmiesten koulutusvalintoihin.

Esimerkiksi reserviupseerikoulutuksen valinnat on tehty aliupseerikurssi 1:n aikana kuten normaalisti. Käytössä oleva koulutus- ja vapaa-rotatiomalli pyritään säilyttämään aina kotiuttamispäivään asti. Ryhmäjoista riippumatta kaikki varusmiehet kotiutuvat samana päivänä eli kesäkuun 18. päivänä.

Kuten jo mainitsin, asevelvollisten ja henkilökunnan turvallisuus on aina etusijalla Puolustusvoimien toiminnassa. Koulutus- ja vapaajärjestelyjen lisäksi viruksen leviämistä pyritään rajoittamaan meille kaikille tutulla yskimis- ja käsihygienialla. Hygienian ja riittävien etäisyyksien merkitystä ja tärkeyttä korostetaan ja toteutusta valvotaan. Myös siivous- ja desinfiointitoimenpiteitä varuskunnissa on tehostettu. Kaikissa varuskunnissa varusmiehiä testataan koronan suhteen ja mikäli varusmiehellä todetaan koronavirus, hänet eristetään terveistä ja muiden altistumista pyritään kaikin keinoin välttämään.

Rajoitustoimet ovat luonnollisesti vaikuttaneet koulutuksen tuloksiin. Suurempana joukkona harjoittelu on epidemiasta ja tehdyistä sopeuttamistoimista johtuen jäänyt suunniteltua vähemmälle. Päätösharjoitusten toimeenpano keskittyy pääosin harjoitteluun joukko-osastojen lähiharjoitusalueilla ja muilla Puolustusvoimien harjoitusalueilla. Yksittäisten sotilaiden henkilökohtaisten taitojen koulutus on kuitenkin saatu toteutettua lähes suunnitelmien mukaisesti. Tämä tarkoittaa sitä, että reserviin on kyetty kouluttamaan riittävä määrä taistelukykyisiä sotilaita.

Saapumiserä 2/20 astuu palvelukseen heinäkuussa

Kaikkien järjestelyiden tavoitteena on, että palveluksen aloittaminen ja koulutus voidaan toteuttaa turvallisesti. Kaikki saapumiserän 2/20 varusmiehet aloittavat palveluksen samana päivänä, 6. heinäkuuta 2020. Palveluksen heinäkuussa aloittavat tulevat saamaan alokas-kirjeen ja sen mukana tietoa tulevasta palveluksesta, järjestelyistä sekä ohjeita, miten menetellä. Lisäksi tietoa on saatavilla joukko-osastojen verkkosivuilta ja sosiaalisen median kanavilta. Myös aluetoimistojen asiakaspalvelupisteiden puoleen voi kääntyä.

Palveluksen järjestelyissä noudatetaan edellä kuvaamiani periaatteita. Joukko-osastoissa palveluksen aloittavat varusmiehet sekä perusyksiköiden kouluttava palkattu henkilökunta jaetaan heti palveluksen alkamispäivänä pääsääntöisesti kolmeen osastoon, eivätkä osastot ole keskenään tekemisissä. Alokasjakson ensimmäinen viikko tulee olemaan kaikille palvelusta, jonka jälkeen siirrytään joukko-osastokohtaisiin koulutus- ja vapaa-rotatiioihin.

Puolustusvoimat ei pura koulutus- ja lomajärjestelyitä, vaikka koronavirusepidemia on Suomessa hidastunut ja yhteiskunnan puretaan rajoituksia. Haluamme varmistaa asevelvollisten turvallisen palveluksen. Lisäksi vain terve sotilas kykenee osallistumaan koulutukseen ja Puolustusvoimilta edellytetyn valmiuden ylläpitoon. Tulevan palveluksen aikana koulutus- ja vapaa-ajan järjestely-

tä varaudutaan kuitenkin muuttamaan joustavasti epidemiatilanteen muuttuessa. Tämä voi tarkoittaa koronapandemian johdosta käytöön otettujen järjestelyjen lieventämistä tai kiristämistä tai paluuta ”normaaliin”.

Tulevien alokkaiden ja heidän ystävien ja läheisten on hyvä varautua henkisesti siihen, että palvelus tulee sisältämään useampien viikkojen kestoisia koulutusjaksoja, joiden aikana mahdollistetaan kuitenkin yhteydenpito varuskunnan ulkopuolelle. Vapaajakso ovat toistaiseksi 7-14 päivän mittaisia. Syksyllä siirtyneiden omien valmistajien tai valintakokeiden vuoksi ei ole syytä olla huolissaan. Niihin myönnettäviin lomiin suhtaudutaan lähtökohtaisesti myönteisesti. Päätöksen tekee varusmiehen perusyksikön päällikkö. Valitettavasti kaikki ylimääräiset vierailut varuskuntien alueilla on toistaiseksi kielletty. Tämä tarkoittaa sitä, että myös aukkaiden läheisillä ei ole mahdollisuutta vierailu varuskunnissa. Näin ollen perinteistä ensimmäisen viikonlopon läheistenpäivää varuskunnassa ei suurella todennäköisyydellä pidetä ja sotilasvalat ja -vakuutukset varaudutaan toteuttamaan ilman läheisten vierailumahdollisuutta. Alokkaille mahdollistetaan kuitenkin yhteydenpito läheisiin verkko- ja puhelinyhteyksin sekä postin välityksellä.

Lopuksi

Tätä artikkelia kirjoitettaessa Suomessa vallitsee COVID-19-tilanteen takia poikkeusolot ja valmius-

lain sekä muiden lakien mukaisia rajoittamistoimia on voimassa vielä kuluva kesän aikana. Koronaviruksen hidastuminen on onneksi käynnissä, mutta tilanteen kehityksen suunnasta ei ole täyttä varmuutta. Koronatilanteesta riippumatta Puolustusvoimat kykenee täyttämään tehtävänsä ja tarvittaessa toimintaa sopeutetaan epidemian leviämisen ennaltaehkäisemiseksi tai viivytämiseksi. Tähän mennessä viruksen leviäminen varuskunnissa on kyetty estämään. Tarvittaessa käyttöön otetaan muita lisätoimenpiteitä epidemian kuormituksen hallitsemiseksi ja toimintakyvyn turvaamiseksi. Sen vuoksi myös syksyn kutsuntatilaisuudet tullaan toteuttamaan osin tavanomaisesta poikkeavin järjestelyin. Siihen aiheeseen tulen palaamaan tarkemmin Keski-Suomen Maanpuolustajan seuraavassa numerossa.

Aurinkoista ja turvallista kesää!

*Everstiluutnantti Yrjö Lehtonen
Keski-Suomen aluetoimiston päällikkö*

TIKKAKOSKEN KOULUTUSPAIKKA

Oletko sinä uusi johtamiskoulustuimimme jäsen?

MPK:n TIKOPA hakee johtamisesta kiinnostuneita reserviläisiä mukaan kouluttajatiimiin.

MPK:n johtamisen kurssit ovat Suomen Reserviupseeriliiton koulustuimikunnan laatimia ja Puolustusvoimien auditoimia kursseja. Osallistujien vuorovaikutustaitoja kehitetään ja johtamiskäyttämistä niin yksilön kuin organisaation näkökulmista. Johtamisen kurssit perustuvat Puolustusvoimissa käytössä olevaan syväjohtamisen malliin.

Odotamme sinulta

- *aitoa kiinnostusta johtamiseen*
- *esimieskokemusta työelämässä*
- *esimiestyön- ja johtamisen kurssien suorittamista (kaupalliset- tai MPK:n kursseja)*
- *halua kasvaa johtajana itse*
- *kykyä kouluttaa*
- *kykyä kuunnella*
- *velvollisuudentuntoa*
- *vastuullista otetta*
- *kykyä tehdä vapaaehtoistyötä*

Olet suorittanut reserviupseeri- tai aliupseerikurssin tai omaat vastaavat tiedot.

Tarjoamme sinulle erinomaisen mahdollisuuden kehittyä itse johtajana ja kouluttajana.

Kiinnostuitko ja oletko valmis sitoutumaan kouluttajaksi 1-2 kurssiin vuodessa?

Mikäli kiinnostuit, lähetä avoin ”hakemuksesi” osoitteella: timo.salo@ppc.inet.fi 15.7.2020 mennessä. Ilmoitamme ehdokkaille jatkotoimenpiteistä elokuun aikana.

Lisätietoja: Johtamisen koulustuimin vetäjä Timo Salo p. 050 5980 084 (arkisin klo 16:00 jälkeen) tai valmiuspäällikkö Aarne Markko p. 040 751 5233 (virka-aikana).

Tykki veteraanien kunniaksi

Kotiseutuneuvos Kauko Sorjonen on hankkinut kotipihalleen tykin, jolla hän haluaa kunnioittaa Jyväskylän kaupungin nimikkojoukko-osaston - Raskas Patteristo 27:n - taistelijoita tekoja jatkosodassa. Joukko perustettiin kesäkuussa 1941 Jyväskylän yhteislyseolla (= Norssilla).

Miehistö ja aliupseeristö oli valtaosin Jyväskylän kaupungista ja entisestä maalaiskunnasta. Jonkun verran patteristossa palveli eteläsuomalaisia miehiä, mutta koko sodan ajan keski-suomalaiset olivat enemmistö.

Tykkikalustona patteriston 1. ja 2. patterilla oli käyttössään 8 kpl 155 H 15 tykkiä. Vastaavasti 3. patterilla oli 4 kpl 120 K 78-31 tykkiä. Patteriston komentajana toimi everstiluutnantti Tauno Siltanen ja hänen nimestään johdettiin myös joukon tuntema nimi: *Sillan patteristo*. Patteriston toiminta on taltioitu FM Kimmo Sorkon vuonna 2017 julkaisemaan kirjaan *Ohdanvahti*.

Tykki on taiteilijan näkemys Suomen sodan 1808-09 aikaisesta tykistä. Sen on tehnyt taidevalaja Erkki Liukkonen Järvilinnan taidekeskuksen valimossa. Tykkiin ja muuhunkin veistostaiteeseen voi käydä tutustumassa Jyväskylän Hämeenkatu 4:ssä kesän aikana.

*Teksti ja kuva:
Tapio Paappanen*

Taannoin kuvasin tilannetta lähes vastaavin sanoin kirjoittaessani vuoden 2019 joulukuun Keski-Suomen Maanpuolustaja lehteen "Ainoa asia, josta voimme varmuudella olla yhtä mieltä, on muutos. Se on myös luonteeltaan jatkuvaa".

Tuon jälkeen onkin sitten alkuvuosi 2020 ollut yhtä suurta muutosta: MPK:n kurssitoiminta keskeytettiin 13.3.2020 ensin 31.5.2020 saakka ja myöhemmin keskeytystä on jatkettu 31.7.2020 saakka. Toiveena on, että pääsemme käynnistämään normaalin kurssitoiminnan uudelleen siis 1.8.2020 alkaen. Osa kursseista on jouduttu täysin perumaan, osa onnistuttu siirtämään toiseen ajankohtaan tai jopa tulevalle vuodelle.

Muutos on pysyvä olotila...tähänkö on tultu?

Vieläkään ei ole täyttä varmuutta mitä elokuu tuo tullessaan. Tämä kurssien siirtäminen jo itsessään tuo moninkertaista työtä koulutuspäälliköille ja niille vapaaehtoisijoi-
mijoille, jotka etsivät kuumeisesti kalentereistaan sopivia ajankohtia siirrettäville kursseille. Luokkien varaamiset, majoitustilat, koulutusalueet, radat, koulutusmateriaalit, kouluttajat - sama "ruletti" pyörittää jälleen kerran! Siksi tuolla kurs-sitarjonta -sivustolla tulee olemaan vain muutamia kursseja päivämäärineen näkyvissä lehden nyt mennessä painoon.

Tätä juttua kirjoitellessani tuli MPK:lta ja Pääesikunnalta ennakotieto, että 1.6.2020 alkaen kurs-sitoimintaa voitaisiin aloittaa pienryhmissä. Tässäkin toki noudatamme yleisesti annettuja rajoituksia ja lisänsä tuo toki myös eri varuskuntien oma ohjeistus. Pienryhmen toiminnan osalta on jo aloitettu käynnistämään toimintoja.

Kurssien tiedot ja yhteystietojen oikeellisuus

Kurssien toimeenpanosta ja koulutukseen vaikuttavista tekijöistä viimeisimmän ja päivitetyn tiedon löydät <https://koulutuskalenteri.mpk.fi/Koulutuskalenteri> ja valitsemalla koulutuspaikaksi Tik-kakoski. Ilmoittautuessasi jollekin kurssille VARMISTU perustietoj-

si oikeellisuudesta – erityisesti sähköpostiosoitteesi on oltava oikein. Mikäli kurssiin liittyen tulee kurs-sinjohtajalta tai koulutuspäälliköltä jotain lisä- tai täydentävää tietoa, se lähetetään suoraan perustiedoissasi olevaan sähköpostiosoitteeseen.

Muun perinteisen kurssitoiminnan ollessa pysähdyksissä on MKP:ssa tehty lukemattomia tun-teja PVMoodle-oppimisympäristön verkkokurssien luomiseksi. Näin saavutetaan hyvä pohja syyskau-den opintoihin sekä täydennyskou-lutuksiin valituille lähtijöille. Esi-merkiksi "Taktiikan kieli" -verk-kokurssi koostuu lyhyistä opiskelu-jaksoista, joita voi opiskella aikaan ja paikkaan katsomatta. Kurssi taipuu myös puhelinsovellukseen. Tämä mahdollistaa myös epäsään-nöllisessä työssä olevien osallis-tumisen näille kursseille. Näistä kursseista lisätietoja löydät lehden kurssitarjontasivulta, MPK:n sivus-ton kurssikalenterista tai vaikkapa Facebook: MPK Tikkakosken kou-lutuspaikka.

Valtio on kansalaisen palvelija, ei hänen isäntänsä. (John F. Kennedy)

Koronapandemian hoidosta Suo-messa voimme olla montaa mieltä - kyllä - siihen on meillä kaikilla

suomalaisilla jopa perustuslailli-nen sananvapauden oikeus! Tämän korona-asian hoitamisessa on näh-ty myös lukuisia esimerkkejä, mi-ten asioita EI pidä toteuttaa. Olem-me nähneet valmiusvarastoinnissa sattuneita "perusmokia", olisiko joku huollollinen tai hankintame-nettelyyn liittyvä peruskoulutus jäänyt käymättä? Asioiden ala-ar-voiseksikin kutsuttu valmistelu ki-i-reeseen vedoten on mennyt syteen ja saveen - kuten maskien ja suoja-varustuksen osallakin valitettavasti kävi. Tiedottaminen on ollut välil-lä todella ristiriitaista vastuuminis-terien ja asiantuntijoiden kesken - jopa eri ministerien lausunnois-sa on selviä ristiriitaisuuksia kes-kenään. "Yhden luukun periaate" tuntuu olevan myös kateissa eri toi-mialojen ministerien lukiessa usei-ta kertoja samat asiat omissa pu-heenvuoroissa peräkkäin. Taannoin kauppa-asioita hoitaessani kuule-mani kommentti papukaijoista tois-tamassa hokemaa voisi normaali-oloissa nostaa hymyn suupieleen, jollei asia olisi näinkin vakava. Riittäisikö tuossakin tapauksessa yksi selkeäsanainen tiedottamisen ammattilainen kertomaan kansalle lyhyesti ja selvästi mitä päätettiin ja mitä ohjeistetaan. Itselleni tu-lee lähinnä mieleen Nummisuutarit -näytelmän Esko, jonka piti saada myös laitettua oma puumerkkinsä paperiin.

Johtajien vastuu ja informaation tulva

Eri organisaatioiden johtajien vas-tuun pakoilu on saavuttanut välil-lä lähes koomisia piirteitä. Samoin vakavistakin rikkeistä epäillyt ovat voineet jatkaa tehtävissään jopa tutkinnan aikana, eikä heidän koh-dallaan ole siis ollut mahdollisuutta asioiden peittelyyn, todistajien pai-nostukseen tai mahdollisesti aineis-ton hävittämiseen? Tämä kaikki kaikki sotii luonnollisesti kansalai-sen oikeustajua vastaan. Tietoläh-teiden uutistulvasta on vaikea löy-tää selkeää totuutta ja varsinaisia faktoja, samalla pitämällä suurta ääntä yhdestä asiasta voidaan "val-kopesta" tai paremminkin "lakaista maton" alle epämieluisia asioita.

Kaikille on onneksi mahdolli-suus osallistua erilaisille turvalli-suuden, hybridi-vaikuttamisen ja tiedottamisen kursseille, joilla pys-tytän keskittymään taitoon tulkita saatua tietoa. Jatkuva kouluttau-minen puoltaa erinomaisesti paik-kaansa kaikissa tilanteissa. Aina ei ole tärkeintä se mitä sanotaan ja kirjoitetaan – tärkeämpää voi olla jopa se mitä ei sanota tai kirjoiteta.

Kansalaisen oikeus

Mitä me itse Suomen kansalaisina voimme laillisesti tehdä? Luonte-vimmin meillä on oikeus vaikuttaa

äänestämällä siihen ketkä meiltä edustavat päättävissä elimissä. Pidä siis mielessäsi ja MUISTA esille tulleet tosiasiat myös tulevissa ää-nestyksissä - olipa kyseessä sitten kunnallinen tai valtiollinen vaali. Älä äänestä niitä, jotka ovat toimin-nassaan osoittaneet vilpillisyyttä tai rikkoneet yhteiskuntamme lakeja. Näin voit omalla käyttäytymiselläsi vaikuttaa suoraan päättäjiemme valintaan. Vastuu äänestyskäyttä-y-tymisestä on vain sinulla itselläsi. Vastaat siis toimivalla tavalla yhe-teiskuntamme kehitykseen omalta osaltasi. Seuraavat kuntavaalit tu-levat huhtikuussa 2021 ja eduskun-tavaalit vuonna 2023.

Hyvää kesää ja lämmintä Juhan-nusta teille kaikille toivottaen!

*Aarne Markko
Valmiuspäällikkö
MPK/ Keski-Suomi*

Seppelleenlasku Korpilahden sankarihaudalla 17.5.2020 ilman yleisöä.

Kaatuneitten muistopäivä Korpilahdella

Kunniavartiossa Olli Weijo ja Jaakko Laitinen.

Kaatuneitten muistopäivänä 17.5. laskettiin seppeleet perinteiseen tapaan sankaripatsaalle, vuoden 1918 punaisten uhrien muistomer-kille sekä Karjalaan jääneiden vai-najien muistomerkillä. Reservi-läisten seppelpartio lähti liikkeel-le kansanlaulukirkkona pidetyn jumalanpalveluksen jälkeen, joka tänä vuonna toimitettiin ja striima-ttiin koronarajoitusten vuoksi ilman paikalla olevia seurakuntalaisia. Muutamia korpilahtelaisia oli seu-raamassa seppelleenlaskua sankari-hautausmaalla aurinkoisessa, mut-ta koleassa säässä. Seppeleet laski-vat Perttu Hietanen ja Matti Hyvä-rinen. Kunniavartiossa olivat Olli Weijo ja Jaakko Laitinen ja lippu-vartiossa Veli Mäkivirta ja Juhani Kuusela.

Jokaisella sankarihaudalla hul-musi keväisessä tuulessa pieni Suomen lippu. Suomen itsenäi-syys oli sotien sukupolvelle kal-lis ja arvokas. Sankarihautausmaa muistuttaa meitä heidän uhrivalmi-udestaan. Viime sodissamme kaa-tui kaikkiaan 233 korpilahtelais-ta. He antoivat kalleimpansa, oman henkensä, jotta jälkipolvilla olisi tulevaisuus vapaassa maassa. Hei-dän muistonsa on ikuinen. Ragnar Nyholmin sanoin "Vain kukkivat kummut nuo kalmistoiden lie kaik-ki mi" jäljellä on".

*Teksti: Matti Hyvärinen
Kuvat: Juha Hyvärinen*

Kaatuneitten muistopäivä Viitasaarella 19.5.1940

Viitasaaren Seutu -lehden uutisen herättämiä ajatuksia viitasaarelai-sesta näkökulmasta. Ensimmäinen asia, mikä herättää ajatuksia on kentälle jääneiden suuri määrä. Uu-tisessa kerrotaan siunatun 25 sotu-ria kentälle jääneenä. Viitasaarelai-sia kaatui Talvisodassa 67 sankari-vainajaa joista katosi 28 soturia eli lähes puolet kaatuneista.

Miehiä katosi kraatin/ammuksen täysosumasta, taisteluhautojen/kor-sujen sortumien alle ja kenties jäi vangiksi. Vihollisen tykistön yli-voima Sakkolan, Terenttilän, Tai-paleen ja Viipurin lahden länsiran-nalla, viitasaarelaiten taistelupai-

koilla, teki armotonta tuhoaan.

Talvisodassa katosi 4101 hen-keä, sotavankeudesta palasi 847. Kentälle jääneitä löytyi 2137, niin 1117 jäi sotatielle.

Ensimmäiset sankarihautajai-set Viitasaarella järjestettiin Lop-piaisena 6.1.1940 ja "viimeinen" 6.12.1940. Jatkosodan aikana löy-tyi ja myös etsittiin kaatuneita Talvisodan taisteluasemista. Vii-tasaarelaisista löydettiin vuonna 1942 yksi vainaja, joka haudattiin 20.12.1942 Viitasaaren sankari-hautaan. Vuonna 2001 etsinnöissä löytyi viitasaarelainen talvisodan sankarivainaja, siunaus 1.6.2002.

Toinen yksityiskohta uutises-sa on maininta Rudolf Masalinin siunauksesta. Edellisellä viikolla Seutu-lehti julkaisi ennakkouuti-sen, jossa kerrottiin: Paananen ja Janhunen siunataan ja Masalin, jos kaatunut ehditään saada kotipitä-jään. Kiire lienee tullut, sillä Ma-salin haudattiin sinkkiarkussa jota käytettiin jo mätenemistilassa ole-vien vainajien kuljetukseen. Kaatu-neitten huollosta oli tullut jälkikä-teen tiedustelu, että saako haudan avata ja vaihtaa arkun. Kalle Ma-salin, vainajan isä, oli tuumannut, että poika on saatu kotiin, siunattu ja haudattu, niin olkoon rauhassa.

Viitasaaren sankarihaudalla 17.5.2020. Teksti- ja kuva-aineiston toimitti: Kauko Ikäheimonen.

Tuhovoima iski taivaalta

80 vuotta kulunut talvisodan terroripommituksista

Neuvostoliiton johtajan Josif Stalinin ilmavoimat suoritti talvisodan aikana Suomen siviilikohteisiin terroripommituslentoja, joiden tavoitteena oli murtaa suomalaisten taistelutahto ja aiheuttaa sekasortoa siviiliväestön keskuuteen. Pommituksissa kuoli noin 1000 ja haavoitui 2000 ihmistä. Näistä tappioista huolimatta kansamme selkäranka ei taipunut.

Neuvostokoneet lensivät Länsi- ja Pohjois-Viron tukikohdista pommituslentoja läntiseen ja eteläiseen Suomeen. Leningradin alueelta lennettiin itä- ja Kaakkois-Suomeen, Uhtualta hyökättiin Kajaaniin ja Ouluun, Muurmanskista Rovaniemelle. Terroripommituslentoja tehtiin yhteensä 2 726 kertaa 690 eri paikkakunnalle.

Päämajan operatiivinen osasto 30.11.1939 klo 7

Vänrikki Torsti Juhavaara otti vastaan puhelun: ”Tämä on hätäsano- ma, täällä eversti Antero Svensson. Yhdistäkää heti Marsalkalle.” Päämajan henkilöstö oli poistunut edellisinä päivinä virka-ajan päätyttyä noin klo 17 aikaan kukin omaan kotiinsa. Nyt aamulla ei ollut vielä Päämajassa paikalla Mannerheimia eikä muitakaan johtohenkilöitä. Eversti Svensson joutui sanelemaan asiansa Juhavaaralle: ”Neuvostoliiton joukot ovat ylittäneet tänään klo 7 valtakunnan rajan. Omat etuvartiot ovat vetäytyneet asemistaan. Suojajoukkomme ovat parhaillaan ankarissa taisteluissa vihollista vastaan. Taistelut jatkuvat.”

Sisäministeri Urho Kekkoneen sai rajavartiokojoilta vähän ennen klo 7.30 tiedon Neuvostoliiton maa-voimien tunkeutumisesta Suomen rajan yli. Kekkoneen soitti välittömästi hämmennyneelle pääministeri Cajanderille ja vaati hallituksen välitöntä kokoontumista. Cajander vastasi: ”Tarkoittaako sisäministeri, että kokoonnumme jo ennen virka-ajan alkua.”

Neuvostoliiton sotatoimet alkoivat siis kuin salama kirkkaalta taivaalta - yllätyksenä kaikille tahoil- le.

Klopitsan tukikohta Inkerinmaalla

Marraskuun 30. päivänä oli kiire venäläisillä mekaanikoilla. Punalipun Itämeren Laivaston ilmavoimien kahdeksaa Iljušhin DB-3 pommikonetta valmisteltiin lähtökuntoon. Viisitoista 500 kilon räjähdyspommeja ja kolmekymmentä

100 kilon palopommiä kiinnitettiin koneiden ripustimiin. Konekiväärien patruunavyöt oli ladattu täyteen ja aseet tarkastettu. Lentuetta lähti johtamaan majuri Nikolai Tokarev ja tehtävänä oli tuhota Suomen laivasto. Se piti aloittaa tuhoamalla panssarilaivat Väinämöinen ja Ilmarinen. Tokarev ei löytänyt panssarilaivoja. Ne olivat siirtyneet toiseen paikkaan. Tokarev pudotti pomminsa Helsinkiin lähes suorassa linjassa Hietalahdenrannan ja linja-autoaseman välisiin asuinkortteleihin. Tämä oli kaamea erehdys. Tokareville oli korostettu, että asutuskeskuksia ei pommiteta. Helsinki koki tämän Tokarevin erehdyksen ja muiden lentueiden pommitusten raakuuden sodan ensimmäisenä päivänä menettämällä 97 siviiliuhria kuolleina.

Kaksi päivää ennen Stalinin syntymäpäivää

Itämeren Punaisen lipun laivaston ilmavoimien komentajan sijainen käski: ”Huomenna 19.12. on tuhotava Turun satama, upotettava satamassa olevat laivat ja tuhottava sataman tuloraiteet.” Tavoite oli kunnianhimoinen, lopputulos surkea. Näyttävän saavutus oli erään talon tulipalo kaukana satamasta. Turku oli kuitenkin kuin tarjottimella neuvostopommikoneille ja satamaa pommitettiin talvisodan aikana kolmenatoista päivänä.

Stalin täytti 60 vuotta 21.12.1939. Mitään juhlimisen aiheita diktaattorilla ei kuitenkaan ollut. Karjalan kannaksella puna-armeijan eteneminen oli pysähdyksissä Mannerheim-linjan edessä. Summan alueella oli menetetty 57 raskasta panssarivaunua. Tolvajärvellä oli puna-armeijan 139. Divisioona menetänyt taistelukykynsä. Taipaleen rintamalla keskisuomalaiset soturit pitivät asemansa. Paraatimarssi Suomeen oli nopean alun jälkeen pysähtynyt.

Pommeja lähipaikkakunnille

Pieneen Pihlajaveden kylään tipui 29.12.1939 kolmen pommikoneen pudottamana 30 pommiä. Koulun johtokunnan pöytäkirjaan kirjattiin koskettava tarina em. päivästä. Pommiin pudottua, todettiin kolmen ihmisen saaneen surmansa.

Rautateiden risteysasemat saivat tuntea pommitusten kauhu. **Haapamäki** vastaanotti 31.12.1939 – 29.2.1940 yhteensä noin 100 pommikoneen kylvämän 700 pommin aiheuttamat tuhot. Massiivisesta

pommikuormasta vain puolensataa pommiä putosi lähelle rautatieaseman aluetta. Nelinkertainen määrä pommeja meni lähimetsiin ja soille. Kylä selvisi yhdellä kuolonuhrilla ja veturitallien sekä muutaman asuinrakennuksen vaurioilla.

Jyväskylässä oli tykki- ja kivääritehdas. Se oli myös rautateiden solmukohta. Uudenvuodenaattona Päijänteen suunnasta kaupungin ylle ilmestyi 13 pommikonetta klo 10.50. Tuntia myöhemmin kuusi konetta ja näiden jälkeen yhdeksän konetta. Rakennuksia vaurioitui 149, ihmisiä kuoli 21 ja 30 loukkaantui.

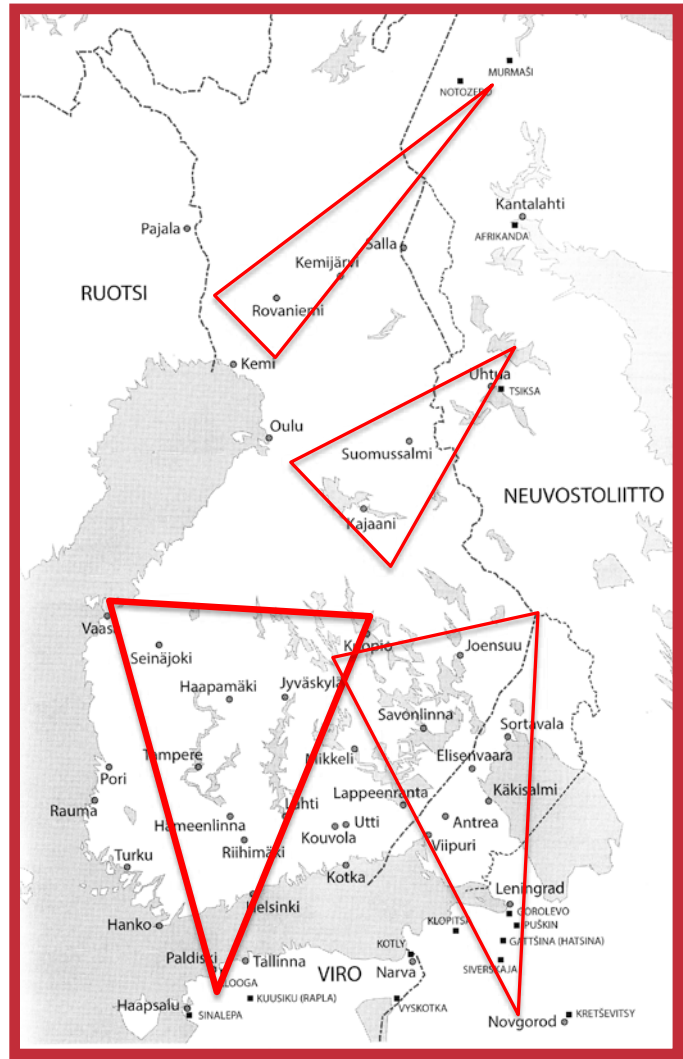
Mänttää pommitettiin kerran ja asialla olivat ilmeisesti Jyväskylää palaaavat koneet. Osa pommeista oli jäänyt sinne pudottamatta. Tammikuun 20. päivänä 1940 paperitehtaan yli-insinöörin perheessä ollut kuusivuotias Kerttu meni lastenhoitajatyön kanssa suojaan rakennuksen kellariin. Pommiin vaikutuksesta kellarin katon kantatienpalkki romahti työnt rintakehän päälle. Tyttö ja lastenhoitaja kuolivat.

Tampere oli pommitetuin kaupunki talvisodan aikana. Kaupunkiin hyökättiin 11 kertaa 242 pommikoneella. Ne kylvivät yhteensä 1 927 pommiä kaupungin eri alueille. 17 ihmistä sai surmansa ja 46 haavoitui. Raskain päivä oli 2.3.1940, jolloin 100 pommikonetta ilmaantui kaupungin ylle ja pommeja tiputettiin 690. Pommitukset aiheuttivat rakennuksille niin paljon vaurioita, että 4000 ihmistä menetti kotinsa.

Maaliskuun 13. päivänä 1940 liput puolitangossa

Talvisotaa käytiin 105 päivää. Sinä aikana menetettiin kaatuneina 26 000 ja haavoittuneina 43 000 sotilasta. Neuvostoliitto menetti kaatuneina noin 127 000 ja haavoittuneina 189 000 sotilasta. Suomen alue- menetykset olivat 12 000 neliökilometrin suuruiset ja noin 434 000 karjalaista joutui evakkoon. Katkerasta rauhasta huolimatta talvisota yhdisti suomalaiset taistelemaan raivokkaasti ylivoimaista vihollista vastaan. Veteraanisukupolven taistelu talvisodassa merkitsi ensimmäistä torjuntavoittoa Suomen itsenäisyyden säilyttämisen vaatimissa ponnistuksissa.

*Teksti:
Päätoimittaja
Tapio Paappanen*

Terroripommitusten lentosuunnat Suomeen 1939-1940. Lähde: Kapt Lappalaisen diplomityö SKK 1:1195/1975

Seppelpartiot valmistautuvat seppeleenlaskuun.

Talvisodan päättymisestä 80 vuotta

Muistopäivää vietettiin 13.3. Jyväskylässä laskemalla seppeleet Taipaleen patsaalle sekä Vanhan hautausmaan sankaripatsaalle. Paraatiaukiolla järjestetyssä tilaisuudessa puhuivat Keski-Suomen aluetoimiston päällikkö, everstiluutnantti Yrjö Lehtonen sekä Jyväskylän seurakunnan kirkkoherra Arto Viitala.

Lehtonen korosti puheessaan mm. varautumisen merkitystä: ”Suomi oli varautunut sotaan Neuvostoliittoa vastaan, mutta ei ollut varautunut taistelemaan yksin suurvaltaavastaan. Taistelutahto ei tietenkään yksin olisi riittänyt, vaan Puolustusvoimissa ja Suojeluskunnissa tehtykehitystyö, asevelvollisten koulutus sekä loppusyksyllä 1939 tehty poliittinen päätös liikekannallepanosta olivat ratkaisevan tärkeitä. Talvisota ei nimittäin olisi ollut vältettävissä. Avautuneiden venäläislähteiden mukaan Neuvostoliitto olisi pyrkinyt valtaamaan Suomen, vaikka maamme johto olisi myöntynyt kaikkiin sotaa edeltävissä neuvotteluissa esitettyihin vaatimuksiin. Vastoin vihollisen odotuksia sodasta ei kuitenkaan tullut lyhyt ja voitokas vaan Suomen nopea valtaus epäonnistui jo heti alussa. Suomen kenttäarmeija oli perustettu ja ryhmitetty jo YH:n aikana ja suomalaisten koulutus ja taktiikka sekä

vähäinen materiaali soveltuivat vallitseviin olosuhteisiin. Taistelutahto kesti ankarimmissakin olosuhteissa. Vastoin Neuvostoliiton odotuksia suomalaiset puolustivat maataan yhtenäisenä.” Lopuksi Lehtonen totesi, että ”Veteraanisukupolven uhrausten ansiosta sinivalkoinen lippu liehuu vapaan Suomen yllä.”

Kirkkohera Viitala muisteli puheessaan isoisänsä, joka oli yksi heistä, jotka uhrasivat kalleimpansa, oman henkensä isänmaan vapauden puolesta. Viitalan lapsuus- kodin seinällä on edelleen pieni taulu, jossa on sanat: ”Velvollisuutenani on ilmoittaa, että Akseli Viitala on kaatunut taistelussa isänmaan vapauden ja kaiken sen puolesta mikä meille on pyhää ja kallista. Valitan syvää suruani mutta lohduttakoon teitä tietoisuus, että olette saaneet antaa Suomelle kalleimman uhrin. Vahvistakoon teitä Kaikkivaltias ja armollinen Jumala. Mannerheim.”

Viitala puhui myös kellojen sanomasta: ”Kellot ovat kumahtaneet 105 kertaa. Talvisodan päivien määrän. Kellot ovat soineet kirkkoissamme eri puolilla kaupunkiamme, maakuntaamme ja koko maassa. Kellojen tehtävä on toisinaan julistaa suurta surua, toisinaan luoda iloista juhlan tuntua. Kellot kutsuvat itkemään itkevien kans-

sa ja iloitsemaan iloitsevien kanssa, kuten Sanassa sanotaan. Usein surun ja ilon kyynelset sekoittuvat toisiinsa. Tänään, kun olemme kokoontuneet tänne Taipaleen muistomerkillä muistamaan talvisodan päättymistä 80 vuotta sitten, kellot ovat kuuluttaneet meille sekä surua että kiitosta, niin ikävää kuin toivoa.”

Paraatiauktion laidalle oli kerääntynyt muutamia kymmeniä ihmisiä seuraamaan muistotilaisuutta. Reserviläiset vastasivat kunniavartiosta ja lippuvartiosta. Lisäksi paikalla oli veteraani- ja maanpuolustusjärjestöjen lippurivistö. Korona-virus iski muistopäivän muihin tapahtumiin Jyväskylässä. Sepeleenlaskun jälkeinen perinteinen veteraanien kahvitilaisuus kaupungintalolla jouduttiin perumaan ja il- tapäivälle suunniteltu Talvisotaseminaari päätettiin siirtää myöhem- pään ajankohtaan. Veteraanien terveyttä ei haluttu riskeerata.

Kirkkoherra Viitalan sanoin: ”Lohduttakoon meitäkin tämän ajan ja oman elämämme keskellä Kaikkivaltias ja armollinen Jumala.”

*Teksti ja kuva:
Matti Hyvärinen*

Pommien tuhojälkiä Haapamäen rautatieaseman läheisyydessä talvella 1940. Kuva: K.Ritokangas

Panssariase - siinä on voimaa!

Tilanne on nyt seuraava...!

Keski-Suomi 20 - omaa maakuntaa turvaamassa

Keski-Suomen aluetoimisto järjesti osana laajaa maavoimien paikallispulustusharjoitusten kokonaisuutta maakunnassamme Keski-Suomi 20 harjoituksen. Hienoa oli se, että tällä kertaa Keski-Suomi oli päänäyttämönä Panssariprikaatin vastualueella. Tuosta painopisteessä olemisesta myös suuri yleisö pääsi nauttimaan – olihan Jyväskylän alueella mahdollisuus ”bongata” taistelupanssarivaunu Leopard 2A6 taikka ilmatorjuntaohjusjärjestelmän ITO 12 osia.

Keski-Suomen maakunnassa paikallispataljoonassa palvelee alueensa hyvin tuntevia maanpuolustustahtoisia reserviläisiä - miehiä ja naisia. Reserviläisiä, jotka osaavat asiansa, haluavat oppia uutta, haluavat toimia ja harjoitella yhdessä. Paikallispataljoona pitää huolen, että maakunnassamme asiat ovat kunnossa myös mahdollisten kriisien aikana. Sitä ovat hoitamassa hieman yli 2000 sotilasta. Joukko, joka on määrältään riittävä, mutta jonka iskukyky ja toimintakyky perustuvat ensisijaisesti kovaan tahtoon - tahtoon olla kotiemme turvana myös vaikeina aikoina.

Suorituskyky kasvoi

Paikallispataljoonan suorituskyky kasvoi tänäkin harjoituksen

aikana. Erityisen hyvää oli se, että esikunnan työskentely pystyttiin harjoituksen aikana saamaan aktiiviseksi osaksi kokonaisuutta. Esikunnan osalta esimerkiksi tiedotusryhmän tuoma lisäarvo oli merkittävä. Media-alan ammattilaisten kyky seurata eri medioita ja tuottaa niistä analyysejä sekä antaa tarvittaessa suosituksia viestinnästä, on merkittävä tuki komentajan johtamistoiminnalle.

Tässä lyhyessä artikkelissa kuvaan omia tuntemuksiani harjoituksen seurauksena. Panssariprikaatin tiedottaja pyysi minulta pienen tarinan julkaistavaksi Panssariprikaatin sosiaalisessa mediassa (Facebook) harjoituksen aikana. Ehkä tavoilleni uskollisena tein sen hieman eri tavalla. Lyhyesti totesin, että minulla on ”Viisi syytä onneen juuri nyt”. Näitä viittä asiaa avaan teille, hyvät lukijat, ”nimimerkillä” paikallispataljoonan apulaiskomentajan ajatuksia maanpuolustuksesta.

1. Sotilaallisen maanpuolustuksen tärkein voimavara

Suomalaiset reserviläiset ovat tehtäviinsä sitoutuneita, erittäin motivoituneita, vastuuntuntoisia ja am-

mattitaitoisia. ”Olen erityisen kiittolaisena pannut merkille sen, miten hienosti Maakuntakomppaniat ovat tässä kokonaisuudessa silmiin näyttäytyneet. Olen saanut tavata komppanioiden johtohenkilöstön ja sen myötä tullut vakuuttuneeksi - jälleen kerran - meidän reservimme osaamisen korkeasta tasosta ja huomannut Maakuntakomppanioiden vallitsevan tekemisen meiningin.”

Nuo sanat kirjoitin tuoreena aluetoimiston päällikkönä. Taus-talla oli ensimmäinen kohtaamiseni sitoutuneiden reserviläisten kanssa. Sain uskomattoman paljon ”virtaa” tuosta kohtaamisesta. Nyt voin ilolla todeta, että sitoutuneisuuden aste kattaa paikallispataljoonan kauttaaltaan. Kehitys on ollut huimaa. Koko pataljoonassa vallitsee tekemisen meininki. Ollaamme ylpeitä, mutta muistetaan jatkaa nöyrästi työtä maanpuolustuksen eteen.

2. Yhteiskunnan kokonaisturvallisuus

Tämä on maassamme aidosti yhteinen asia. Tässäkin harjoituksessa eri viranomaiset harjoittelevat, oppivat, kehittävät toimintaa ja rakentavat luottamusta toisiinsa – yhdessä toinen toistaan tukien. ”Voin

myös todeta, että Keski-Suomessa eri viranomaiset ovat todella läheisissä väleissä tuottamassa yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta yhteistoiminnassa.” Edellä oleva lause on myös lainaus vuodelta 2015. Miten todeksi tuon pystyinkään jälleen kerran toteamaan. On aivan huippua todeta sitä laajaa ja syvää ammattitaitoa, mitä suomalaisilla viranomaisilla on – ja mikä parasta – olemme yhdessä enemmän!

3. Harjoittelemme keskellä muuta yhteiskuntaa

Emme ole erillinen saareke vaan olemme osa sitä. Paikallispataljoonan operatiivisen suorituskyvyn kannalta on erinomainen asia, että harjoitukset toteutetaan mahdollisimman näkyvästi. Kansalaisten luottamus toimintaamme on elintärkeää. Toisaalta voimme olla ylpeitä siitä, että me saamme toimia sellaisessa maassa kuin Suomi on. Me voimme olla kansalaisten keskuudessa, meidän ei tarvitse olla suljettujen alueiden takana. Tulevanakin kesänä yksi hieno osoitus tästä osana yhteiskuntaa olemisesta on Keski-Suomen maanpuolustajjuhla Joutsassa. Siellä maanpuolustajat saavat juhlia kaiken kansan keskellä. Se ei ole kaikkialla mahdollista.

4. On tärkeitä kuulua johonkin ja olla osa jotakin itseään isompaa

Olen ylpeä joukosta, johon kuulun. Yksi suurimmista asioista, joita aktiiviuraltani kaipaan, on palvelus-toveruus. Minulle kertausharjoituksella on suuri merkitys tuon kaipauksen täyttäjänä. Palvelustoveruutta ei voi tuntea yksin. Sen perusta on joukko, johon kuulut. Paikallispulustusharjoitus osoitti minulle sen, miten arvokkaita ihmiset voivat toisilleen olla puhumattakaan siitä tunteesta, että olet merkityksellinen.

5. Veteraanipäivän ajatukset

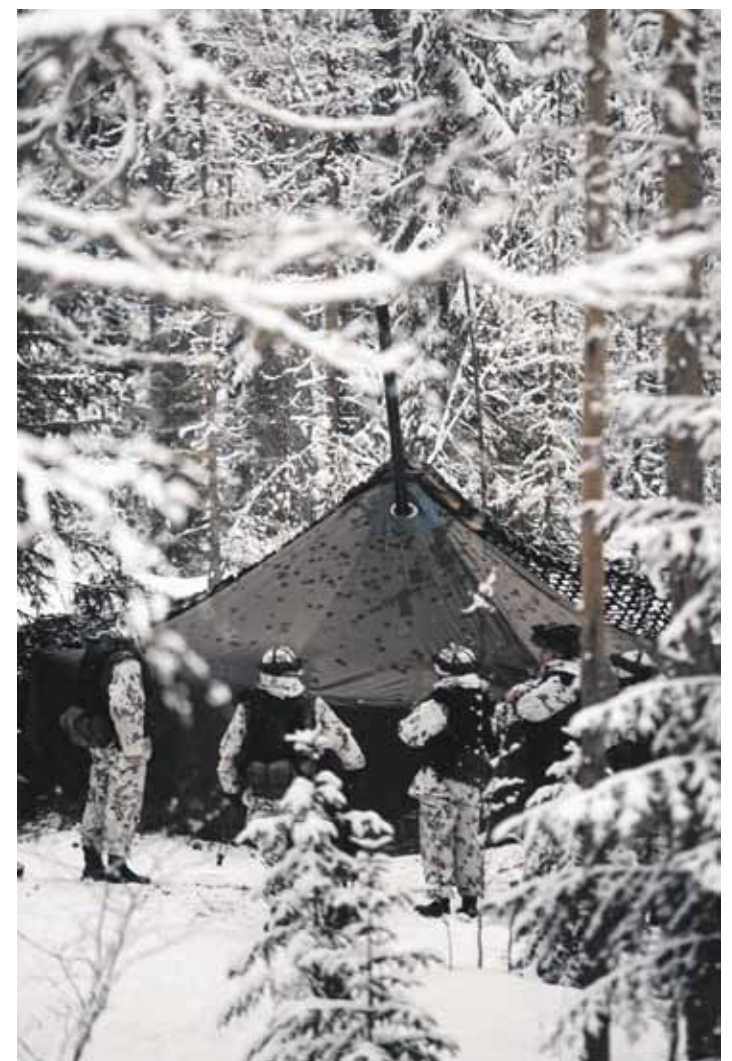
Tulevana kansallisena veteraanipäivänä (27.4) olemme jo 75 vuoden ajan täyttäneet tehtävämme.

Teksti:
Jukka Kentala
Kuvat:
Puolustusvoimat/Panssariprikaati

Olen ollut koko aktiiviurani aikana ylpeä siitä, että meillä on puolustusvoimat – olen siitä edelleen ylpeä. Minä kannan sotilasasua ylpeänä sellaisella perusajatuksella, että kun meissä yhdistyy **Tahto, Taito ja Välineet**, olemme niin hyviä, että meitä ei tarvittaisi tositoimissa koskaan. Olemme siinä onnistuneet, mutta asia ei ole missään nimessä itsestään selvyys. Meidän on ansaittava jatkossakin paikkamme joka päivä omien kansalaistemme silmissä, koko yhteiskunnan silmissä ja myös kansainvälisesti. Se vaatii jatkuvaa työtä.

Johdan maasta - HUOMIO!

Koti on nyt pystyssä!

Huoltovarmuudesta

Huoltovarmuus on ollut kevään 2020 mittaan kiitettävän opettavaisesti esillä koronaviruksen myötä. Jos tästä alkuvuoden vakavimmasta haasteesta jotain myönteistä haluaa todeta, niin se liittyy valmiuslainsäädäntöemme toimivuuden ja viranomaistemme osaamisen ja yhteistoiminnan testaamiseen. Milään harjoitustilanteellahan ei vastaavaan kyetä.

Näläntorjuntaa vuosisatojen ajan

Vuosisatojen ajan Suomessa elettiin kädestä suuhun, tärkeimpänä asiana tyydyttää jokapäiväinen nälkä. Tärkein tulevaisuuden varmistus (huoltovarmuus) oli siemenvilja.

Ruotsin vallan aikana katoja tautivuosisia oli tuhkatieheään 1500-luvulla. Nälkää ja sairautta pyrittiin estämään jopa taivaallisin keinoin: rukouspäivillä.

Pohjoismaiden nykimmät vuodet olivat suuren nälänhädän vuodet 1695-1697. Yleisiä makasiineja ei ollut, varastoja ei hankittu. Tuhansittain ihmisiä vaelteli etsimässä syötävää, ja osa heistä kuoli.

Jotain oli tehtävä elon turvaamiseksi. Lainajyvästö- eli pitäjänmakasiinijärjestelmä synnytettiin 1750-luvulta. Jokaiseen seurakuntaan oli perustettava viljamakasiini. Tämäkään ei auttanut suurien nälkävuosien 1866-68 aikana, jolloin kuoli kahdeksan prosenttia väestöstä.

Kruununmakasiinit olivat Venäjän vallan aikana Suomeen rakennettuja viljavarastoja, joihin kerättiin ns. kruununjyvät eli osuus viljelijöiden suorittamasta kruununverosta. Kruununjyvien kerääminen lopetettiin vuoden 1925 alussa. 1900-luvun alussa Suomessa oli yhteensä 20 kruununmakasiinia.

Suomessa oli vuonna 1929 yhteensä 446 lainajyvästöä. Vuonna 1934 säädettiin lainajyvästöistä laki, joka kumottiin vuonna 2018 (!).

Sodat huoltovarmuuden herättäjänä

Itsenäisen Suomen ensimmäisiä vuosia synkensi ruokapula, jopa nälänhätä. Syynä oli ensimmäinen maailmansota, joka aiheutti viljan kuljetusväylien sulkeutumisen. Huoltokriisi herätti päättäjät. Poliittiset erimielisyydet kuitenkin kaatoivat 1920-30-luvuilla tehdyt varautumissuunnitelmat.

Toisen maailmansodan aikana ja sen jälkeenkin kärsittiin elintarvikepulasta. Suomi oli vedetty mukaan laajenevaan maailmansotaan. Maa oli saarroksissa. Tanskan salmien läpi ei päässyt, väyliä miinoitettiin. Elinkeinoelämä kitui. Suomen ulkomaankaupan arvo laski vuonna 1940 puoleen rauhanalaisesta. Kuitenkin talouselämää ja teollisuutta kyettiin ohjaamaan ja säännöstelemään. Huoltovarmuuden osiksi olivat elintarvikkeiden lisäksi tulleet raaka-aineet ja teollisuuden tuotteet.

Valmiussuunnittelu ja huoltovarmuus lakiperusteisiksi

Puolustustaloudellinen suunnittelu kunta aloitti toimintansa 1950-luvulla, ja varautumisen säädöspohja rakennettiin 1960-luvulla. Energiakriisi vauhditti varautumista 1970-luvulla, ja luotiin valmiuspäällikköjärjestelmä. Huoltovarmuus ja valmiussuunnittelu kehittyivät 1980-luvulla. Huoltovarmuuskeskus perustettiin 1990-luvulla sekä valmius- ja puolustus-

tilalait säädettiin. Näin käytössä olivat huoltovarmuuden ”perustyökalut”. 2000-luvun alku oli voimakasta kehittämisen aikaa. 2020-luku tuonee muutoksia huoltovarmuusjärjestelmään kevään 2020 kokemusten myötä.

Yhteiskunnan muutokset haastavat huoltovarmuuden

Kansainvälistyminen, verkostotalous ja teknologinen kehitys ovat muuttaneet yhteiskuntamme toiminnot yhä monimutkaisemmiksi. Kansantaloutemme on yhä tiiviimmin integroitunut kansainväliseen talouteen ja joutuu noudattamaan sitä koskevaa lainsäädäntöä ja sopimuksia. Suomella on kahdenkeskisiä ja monenkeskisiä huoltovarmuutta koskevia sopimuksia. Niiden varaan Suomi ei voi kuitenkaan huoltovarmuuttaan säilyttää. On lisäksi hyvä huomata, että EU:lla ei ole yhteistä huoltovarmuuspolitiikkaa, on vain kunkin maan omat keinot huoltovarmuutensa toteuttamiseen.

Huoltovarmuuden kannalta kriittisiä ovat yhteiskunnan tekniset perusrakenteet kuten energiaverkot, tietoliikenneverkot, keskeiset tietojärjestelmät, sähköinen ja painettu joukkoviestintä, rahoitustoiminta, maksuliike, rahahuolto, tietoteknologian huolto- ja ylläpitopalvelut, vesihuolto ja muut keskeiset kunnallistekniset peruspalvelut.

Kuljetusalalla tärkeintä on merikuljetusten sekä elintarvike- ja energiahuollon kuljetusten turvaaminen. Merikuljetuksissa vain vajaa kolmannes tapahtuu enää kotimaisella tonnistolla. Kuitenkin 90 prosenttia ulkomaan kaupastamme tapahtuu meritse. Maamme maantieteellinen asema ”saarena” ei tästä miksikään muutu.

Elintarvikehuollossa huoltovarmuuden perustana tulisi ylläpitää riittävää kotimaista peruselintarvikkeiden tuotantoa. Leipäviljaa pidetään varmuusvarastoissa yhden vuoden kulutusta vastaava määrä. Tuontivalkuaista pidetään varmuusvarastoituna määrä, jolla turvataan riittävä kotieläintuotanto. Viljan ja nurmikasvien siementä pidetään varastoissa yhden kylvön turvaava määrä. - Ovatko määrät riittäviä?

Energian saatavuuden turvaamiseksi ylläpidetään useisiin polttoaineisiin ja hankintalähteisiin perustuvaa energiantuotantoa. Kotimaisten uusiutuvien polttoaineiden osuus on vajaat 30 prosenttia, mikä on merkittävä asia huoltovarmuuden kannalta. Tuontipolttoaineita pidetään varmuusvarastoissa määrä, joka vastaa viiden kuukauden normaalikulutusta. Lämmön ja sähkön tuotanto-, siirto- ja jakelukapasiteetti varaudutaan ylläpitämään 12 kuukauden ajan perushuoltotasolla. Energiahuoltomme pahin ongelmakohta on liiallinen riippuvuus sähköntuonnista.

Sosiaali- ja terveydenhuollossa varaudutaan ylläpitämään normaaliaikaista laajuutta vastaava väestön terveyden sekä työ- ja toimintakyvyn kannalta keskeinen palvelutuotanto. Koronavirus Covid-19 -torjunnasta saatuja kokemuksia hyödynnetään tällä alueella.

Puolustusvalmiuden tueksi ylläpidetään kotimaisen teollisuuden valmiutta huoltua ja korjata vaativia laitteita ja järjestelmiä. Perinteisen puolustusteknologian tärkeimpiä osia pyritään ylläpitämään, samoin kuin riittäviä varmuusvarastoja.

Vuoden 2020 alussa voimaan tullut laki edellyttää EU- ja ETA-alueiden ulkopuolisilta kiinteistön ostajilta lupaa kauppoihin Suomeen. Tämä on tarpeen, jotta voidaan

puuttua kansallista turvallisuutta vaarantavaan kiinteistöhankintaan. Tuottavuutta haetaan suuruuden ekonomian avulla keskittäen, teknistä ja varoen pienintäkin varastointia. Tämä on johtanut paikallisen tason toimintojen rajuista muutoksista aina maailman laajuisten organisaatioiden muuttumiseen. Tätä kehitystä vauhdittavat yritysjärjestelyt, joissa valtio-omisteisetkin yritykset ovat olleet mukana. Tosin viime aikoina on herätty huoltovarmuudenkin nimissä palauttamaan näitä ”kansallisaarteita” suojaan vihamielisiltä valtauksilta. Omistuksella on siis merkitystä huoltovarmuusasioissa.

Ovatko johtaminen, vastuunjako, resurssointi ja valmiudet huoltovarmuuden osalta kunnossa?

Huoltovarmuusjärjestelmämme on ylätasoltaan organisoitu nykyakaiseksi ja toimivaksi, mutta vastuunjakoa jouduttaneen selkeyttämään. Tositilanteen toimivuuden ja riittävyyden ”kentällä” ratkaisevat kuitenkin olemassa olevien toimijoiden, järjestelmien, kuljetusten ja johtamisjärjestelmien toimintakyky ja kapasiteetti.

Huoltovarmuutta toteutetaan yhteistyössä julkisen sektorin, elinkeinoelämän ja järjestöjen kesken siten, että markkinaehtoisesti tapahtuva ja sääntelyyn perustuva varautuminen sovitetaan yhteen.

Huoltovarmuuden turvaamisesta annetun lain mukaan valtioneuvosto asettaa huoltovarmuudelle yleiset tavoitteet, joissa määritellään valmiuden taso ottaen huomioon väestön ja välttämättömän talouselämän sekä maanpuolustuksen vähimmäistarpeet. Ministeriöt vastaa-

vat toimialojensa huoltovarmuudesta ja sen kehittämisestä vastuualueidensa mukaisesti.

Huoltovarmuuskeskus edistää sekä vapaaehtoiseen kumppanuuteen että toimialakohtaiseen lainsäädäntöön perustuvaa varautumista, mukaan lukien jatkuvuudenhallintaa, lakisääteisten tehtäviensä mukaisesti. Tätä työtä se toteuttaa huoltovarmuusorganisaation kautta ja avulla, ottaen huomioon tässä päätöksessä asetetut tavoitteet. Yrityksillä on vastuu omasta varautumisestaan ja jatkuvuudenhallinnastaan.

Valtion Huoltovarmuuskeskuksen omissa varastoissa säilytetään esimerkiksi leipäviljaa, siemeniä, lääkkeitä, polttoainetta ja kasvipohjaista valkuaista poikkeustilanteen varalle.

*Teksti:
Hannu Luotola
prikaatikenraali evp*

JR 50:n muistokyltti kiertoilmatakassa muistuttaa veteraanien perinnöstä.

Majan ilme uudistuu kun uudet ikkunat saavat paikkansa. Tyytyväisyys kuvastuu Tero Tammisen kasvoista.

Särkilammen majaprojekti Saarijärvellä etenee

Saarijärven maanpuolustusjärjestöt ja muut Särkilammen majan saneeraamisesta kiinnostuneet ovat tehneet tänä vuonna yli 300 tulkootuntia. Takkahuonetta on eristetty ja uusittu siten, että se tulee jatkossa olemaan ympärivuotisessa käytössä. Uusi ja moderni kiertoilmatakka on valmistumassa osittain vanhan tiiliä uudelleen käyttäen. Ikkunoita ja ovia on uusittu. Vanhan saunakehikon purkamisen on aloitettu. Sisältä on kalustukset viety pois, sisäkatto sekä katto on purettu kattotuoleja myöten pois ja jäljellä on vain ”luuranko”. Samoilte perustuksille uudistetaan lattia johon tehdään viemärinti ja lattialämmitys. Uusi ja nykyaikainen hirsikehikko on tilattu kilpailutuksen jälkeen Syöte-Huviloilta. Tavoite on saada kehikko

vesikattoon syksyllä, jotta sitä päästään kalustamaan talven aikaan. Kolmivuotiseksi kaavailtu iso talkoohanke on lähestymässä puoliväliä, ja hankkeen eteneminen tapahtuu suunnitellusti, ellei jopa hieman nopeamminkin. Tästä on annettava iso kiitos kaikille mukana olleille, paikallisille yrittäjille sekä Saarijärven kaupungille.

*Teksti ja kuvat:
Tero Tamminen*

Vain muutama tunti Klim Voroshilov -panssarivaunun tuhoutumisen jälkeen oli JR 50:n komentaja majuri Martti Aho paikalla. Vaunun moottoritila paloi valtoimenaan, diesel, voiteluaineet, öljyt. Tornissa saattoi olla käyttämättömiä kranaatteja ja jotka räjähtäessään olisivat olleet vaarallisia lähellä oleville. SA-kuva 43949/E.Manninen/Jessoila 1.9.1941.

Kymmenen vuorokautta tapahtuman jälkeen vaunuraato oli vielä paikallaan. Sitä tarkasteli arvovaltainen vierailijajoukko. Takana keskellä marsalkka Mannerheim, hänestä vasemmalle kenraaliluutnantti Vilho Nenonen, kenraalimajuri Aksel Airo, kenraaliluutnantti Harald Öhquist ja kenraaliluutnantti Erich Heinrichs. SA-kuva 46996/Uolevi Räisänen/Jessoila 11.9.1941.

Kirjoittajat: FM Kimmo Sorko ja päätoimittaja
Kuvat: SA-kuvat, G.Biese ja Tapio Paappanen

Voitokkaan taistelun sotasaalis Vaununjohtajan kaksi sormusta

Eversti Kaarlo Heiskanen ("Kylmä-Kalle") 11. Divisioonassa oli hyökännyt menestyksekkäästi osana Karjalan Armeijaa. Liikkeelle oli lähdetty 10.7.1941 ja kuukauden kuluttua oli koko Laatokan Karjala vapautettu. Elokuussa ylittyi vanha raja ja 11. Divisioonassa valtasi Hysylän mutkan alueen ja motitti neuvostojoukot Suvilahteen. Sotaliike oli niin nopeasti suoritettu, että päävastuussa ollut **majuri Martti Aho** Jalkaväkirykmentti (JR) 50 sai kiitokset korkeimmilta esikunnilta. Rykmentti koostui Keski-Suomen pohjoisosan reserviläisistä.

Hyökkäyksen tavoite oli Petroskoin valtaaminen. Sinne tien raivaaminen edellytti Sotjärven ja Säämäjärven välisen kannaksen puhkaisemista. Sen läpi kulki alueen ainoa käyttökelpoinen maantie sekä rautatie. Puna-armeijan johto oli tietoinen alueen strategisesta merkityksestä. Aluetta oli vahvasti kenttälainoitettu erityisesti Jessoilan kylän alueella.

Ensimmäinen menestys ja sitten tyssäys

Elokuun 25. päivänä 11. Divisioonassa aloitti hyökkäyksen, kärjessä JR 50 ja JR 29, joka vaihdettiin JR 8:aan. Suomalaisen hyökkäyksen ajankohta ei yllättänyt puna-armeijaa, mutta sen raju voima teki niin. Runsaan vuorokauden taistelun jälkeen suomalaiset olivat kannaksen puolivälissä ja vihollisvoimaa pidettiin lyötynä. Vihollinen kokosi kuitenkin voimansa vastahyökkäykseen tukeaan mm. panssarijuna. Se jäi lopulta JR 29:n sotasaaliiksi. Eversti Heiskanen hyvin alkanut hyökkäys juuttui paikalleen. JR 50:n tappiot kohosivat suuriksi. Sen III pataljoona menetti lähes kaikki upseerinsa kaatuneina tai haavoittuneina. Eversti Heiskanen pysäytti hyökkäyksen ja joukot saivat puolustustehtävän toistaiseksi.

Kaksi Klim-panssarivaunua pysäytti koko 11. Divisioonan

Aamuhämärissä elokuun 27. päivänä 11. Divisioonassa hyökkäys jatkui ja tärkeimmästä suunnasta

vastasi majuri Aho JR 50. Hyökkäys eteni hitaasti sitkeästi taisteltua vihollista vastaan. Puolen päivän aikaan maantielle ilmestyi kaksi isoa panssarivaunua, jonka tyyppiä suomalaiset eivät tunnustaneet. Vaunut todettiin jälkepäin **Klim Voroshilov**, KV-1 -vaunuiksi, jotka olivat voimakkaita ja tulivoimaisia. Panssarointi oli vahvaa, vaunukanuuna oli 76 millinen ja muina aseina kolme konekivääriä. Suomalaiset yrittivät ampuu vaunuja 20 mm:n panssarintorjuntakivääreillä ja 37 mm:n panssarintorjuntatykeillä. Molemmat aseet osoittautuivat pelkiksi "panssarinkoputuslaitteiksi". Tieto uusista vihollisen panssareista oli nopeasti niin rykmentin kuin divisioonan esikunnissa. Tässä vaiheessa eversti Heiskanen käski maantien eteläpuolisen koukkauksen JR 50:n I ja II pataljoonalle sekä JR 8:lle. Pioneerit saivat tehtäväkseen miinoittaa tien panssareiden takana. Uusi suunnitelma oli tarpeen. Olihan kaksi vihollisen panssarivaunua pidätellyt 11. Divisioonaa kolme ja puoli vuorokautta.

Taistelu tiesuoralla

JR 8 ja vajaa JR 50 tarpoivat elokuun 31. päivänä Sotjärven-Säämäjärven kannaksen metsäisellä ja soisella keskiosan alueella tavoitteena maantiellä olleiden neuvostojoukkojen selusta. Tien suunnassa pioneerit rakensivat telamiinoitteen tielle, mutta koska se kohtaa maantiestä oli vaunujen ja niiden suojamiehien tulen alla, miinoitteen ta ei tullut tarpeeksi laajaa. Ennen miinoitteen valmistumista toinen KV-1 -vaunu ehkä haistoi palaneen käryä tai sitten käskystä ajoi aika-ajoin vauhtia itään ja häipyi Petroskoin suuntaan. Toinen Klim jäi ja joutui päivän aikana mottiin. Se sai nimekseen "Hyökkäysvaunumotti".

Saarrettujen murtautuminen

Iltapäivällä elokuun 31. päivänä motitettut viholliset ja Klim aloittivat voimakkaan yrityksen pois saarrostuksesta. Motin itäpuolelle

alkoi saapua muita JR 50:n joukkoja, joten saarrostusrenkaan itäosa oli pian läpäisemättömän vahva. Sitä Klimin miehistö ei tiennyt vaan lähti liikkeelle keula kohti itää. Vaunu ajoi miinaan ja siitä katkesi tela. Tulivoimansa vaunu säilytti. Tilanne pysyi seuraavan yön ajan ratkaisemattomana. Vaunumiehistö korjasi yön aikana vaunun telan ja se oli aamulla taas ajokunnossa.

Syyskuun 1. päivänä klo 6.10 vaunu ja suojamiehistö aloittivat motista ulospurkautumisen. Yön pimeyttä hyväksi käyttäen pioneerit olivat rakentaneet maantiesuoran itäpäähän erittäin vahvan uuden miinoitteen. Siihen Klim ajoi suurella nopeudella. Kuului valtava jysähdys ja vaunun matka päättyi siihen. Miehistö jäi henkiin ja neljä venäläistä tankkimiestä kipusi ylös ja ulos, jolloin viereisessä metsikössä olleet pioneerit heidät ampuivat. Toinen tieto on niin, että kaksi ammuttiin ja toiset kaksi surmasivat itsensä. Vaunusta alkoi puskea savua ja liekkejä.

Vänrikille sotamuisto

Mahtavaa sotanäytöstä seurasi useita miehiä, mm. 3. Konekiväärikomppanian vain viikkoa aikaisemmin täydennyksenä tullut **vänrikki Gerth Biese**. Hän oli ensimmäisiä miehiä paikalla. Maassa makasi neljä miestä, joista yksi oli arvomerkeistä päätellen vaununjohtaja. Hänen sormistaan Biese otti kaksi sormusta. Se oli tavallinen tapa molemmien puolin - arvomerkit, kunniamerkit ja sormukset yms. kelpasi sotasaaliksi.

Löytyisikö omaisia?

Syksyllä 1988 julkaistiin Jyväskylässä Sepänkadun ammattikoululla JR 50:n historiateos Kolmen rintaman rykmentti. Hieman myöhemmin Kimmo Sorkoa lähestyi Gerth Biese Karjalalta. Hän kertoi saaneensa siirron Ahon rykmenttiin 24.8.1941 joukkueenjohtajaksi 3.Konekiväärikomppaniaan. Joulukuussa 1941 hänet siirrettiin JR 8:aan. Biese teki Sorkolle yllättävän tarjouksen: "Haluaisinko ottaa vastaan kaksi sormusta, jotka

olivat peräisin Jessoilan ja Alekan kylien välillä tuhotun Klim-vaununjohtajan kädestä?" Syyksi hän kertoi, että hänellä on vain tyttöjä, eivätkä he oikein ymmärrä sodasta. Kimmo Sorko esteli Biesen aikomusta ja vastasi, ettei hän voi ottaa vastaan niin arvokkaita sotamuistoja. Biese pysyi kannassaan ja posti toi eräänä päivänä Kimmo Sorkolle kirjeen, jossa oli hyvin pakattuna kaksi sormusta.

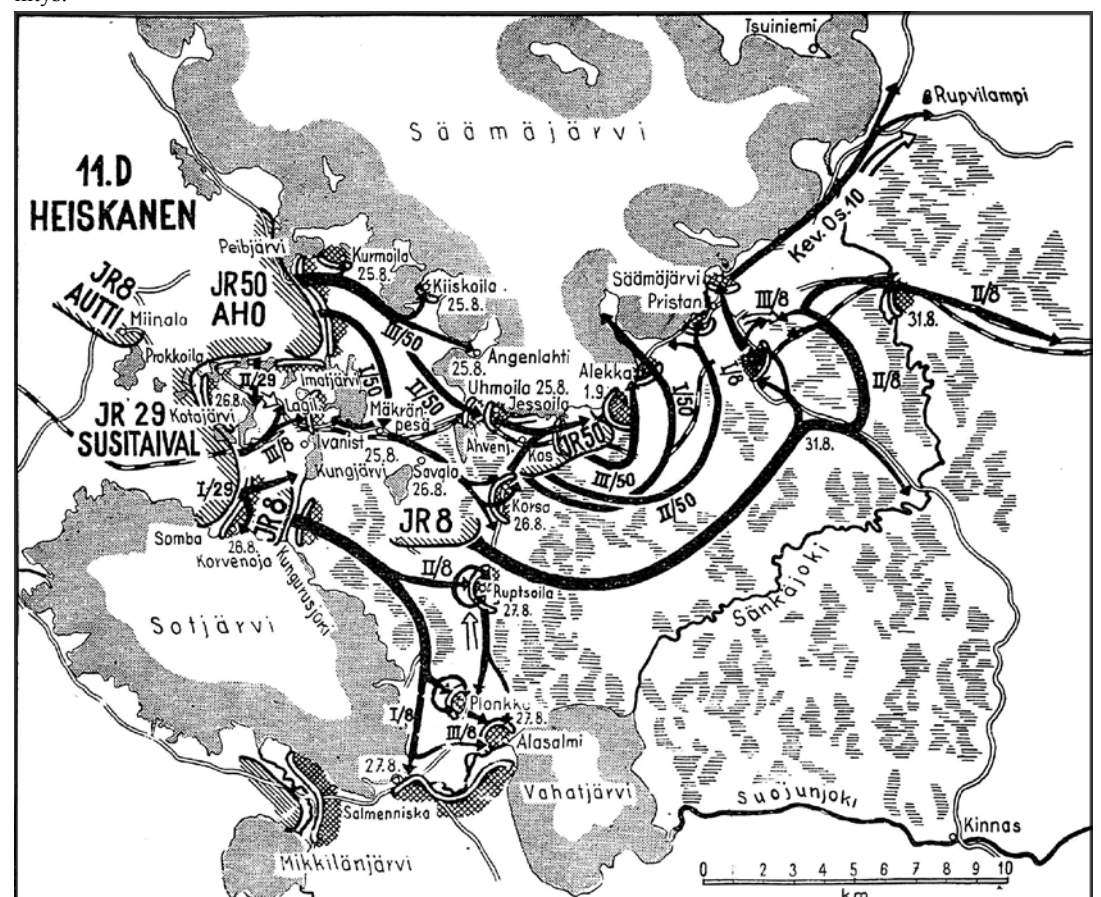
Nyt, lähes 80 vuotta Klimin tuhon jälkeen FM Kimmo Sorko olisi halukas palauttamaan sormukset vaununjohtajan omaisille, jos heitä sattuisi löytymään. Tuskin edesmenneellä Gerth Biesellä tai hänen jälkeläisillään on mitään sitä vastaan. Jos sormukset palautuisivat kaatuneen tankkimiehen suvulle, olisi ympyrä sulkeutunut. Omaisille sormuksilla olisi varmasti suuri tunteellinen ja historiallinen merkitys.

Venäläisen vaununjohtajan sormukset.

Vänrikki Gerth Biese.

11. Divisioonassa hyökkäys Sotjärven ja Säämäjärven kannaksen puhkaisemiseksi. Keski-Suomalaisten JR 50 hyökkäsi Säämäjärven rannan tuntumassa. Jutun Klim-panssarivaunu tuhoutui lähellä Alekkaa 1.9.1941. Eversti Pietari Autin JR 8 suoritti pitkän maastokoukkauksen, mitä on kuvattu mm. Tuntematon Sotilas-elokuvassa. Lähde: Suomen sota, osa 2.

Vapaussodan sankarihautamuuri Jyväskylässä. Ensimmäisenä jääkäriluutnantti Yrjö Koiviston hautalaatta.

Jääkäreiden tunnistemerkit saivat paikkansa

Venäjän vallan aikana lähes 2000 suomalaista lähti salaa Saksaan saamaan sotilaskoulutusta. Tavoitteena oli palata ja taistella Suomi itsenäiseksi. Niin myös tapahtui. Jääkärihaudamerkki on valtakunnallinen tunnistemerkki jääkäreistä. Jääkäriiliitto ja sittemmin JP 27:n Perinneyhdistys on jo vuodesta 1952 lähtien yhdessä jääkärien omaisten ja seurakuntien kanssa kiinnittänyt merkit jääkärien yksityishautoihin ja myös seurakuntien hallinnassa oleville sankarihautadoille. Näin on tehty joka puolella Suomea, ja vihdoin tänä vuonna lopulta myös Jyväskylän vanhalla sankarihautausmaalla.

Yrjö Koivisto ja Kustaa Suominen pitkään ilman tunnistetta

Jyväskylän vanhan hautausmaan vapaussodan sankarihautaan on haudattu myös kaksi jääkäriä: jyväskyläläinen jääkäriluutnantti Yrjö Koivisto ja ahvenanmaalainen jääkärialiupseeri, pioneeri Kustaa Alarik Suominen. Koivisto osallistui vapaussotaan ja kaatui komppanianpäällikkönä huhtikuun 1. päivänä 1920 Petsamossa Salmijärven taistelussa. Suominen kaatui Tampereen Kalevankankaan taistelussa 28. maaliskuuta 1918 johtaessaan Jyväskylän suojeluskunta-

piiristä koottuja asevelvollisia, XII jääkäripioneeripataljoonan miehiä. Kummankin jääkärin henkilökohdainen tarina on osa merkittävää keskisuomalaista sota- ja kulttuurihistoriaa. Heidän hautalaattansa on kiinnitetty vapaussodan muistomuriin. Mistään ei kuitenkaan ilmene, että he olivat jääkäreitä.

Pitkä lupataistelu jääkärihautamerkeistä

JP 27:n Perinneyhdistyksen Keski-Suomen osasto haki ensimmäisen kerran jo toukokuussa 2002 kirjallisesti lupaa jääkärihautamerkkien kiinnittämiseksi Koiviston ja Suominen hautakivilaattoihin, jotta myös nämä haudat tunnistemerkittäisiin ja liitettäisiin kirkkohallituksen kirjeessään 16/1994 kauniisti kuvaamaan itsenäisyystaistelustamme kertovaan kansalliseen muistomerkkiin. Kaupunkiseurakunnan kiinteistö- ja hautaus-toimen johtokunta hylkäsi hakemuksen kesäkuussa 2002, samoin kirkkoneuvosto joulukuussa 2002 ja Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli hylkäsi asiasta tekemämme valituksen elokuussa 2003. Vaikka lopputulos oli selvä heti kiinteistö- ja hautaus-toimen johtokunnan hylkäävästä päätöksestä lähtien, haimme muutosta, jotta asia jäisi ainakin kytemään seurakunnan luottamusmiesten keskuudessa.

Seurakunnan virkamiesten vastustus ja heidän vaikutuksensa luottamusmiehiin oli sen laatuista, että seuraavaan vakavaan yritykseen merkkien saamiseksi em. hautalaattoihin ryhdyimme vasta 2017, itsenäisyysellemme juhlavuonna. Virkamiesjohto ei taaskaan puoltanut kiinnittämislupaa ja silloinen kirkkoneuvosto hylkäsi hakemuksemme äänin 10-0. Yksikään luottamusmies ei noussut puolustamaan hakemusta. Kirkkolain uudet säännökset eivät anna hakijalle oikeutta tällaisessa tapauksessa hakea päätöksen muutosta, joten tie oli jälleen pystyssä.

Uusi lupahakemus

Periksi ei kuitenkaan annettu. Jyväskylä ei voinut jäädä ainoaksi, jossa jääkärit jäisivät tunnistamatta. Perinneyhdistyksen puolesta allekirjoittanut laati yhdessä sota-historioitsija Pekka-Juhani Kuiton kanssa uuden hakemuksen, jossa selvitettiin taustafaktat Jyväskylän erikoistilannetta ja jääkärihautojen tunnistemerkintöjä valtakunnallisesti. Lisäksi hakemusta puolsi 11 alan vaikuttajaa eri puolilta Suomea. Hakemus toimitettiin kirkkoneuvostolle kaatuneiden muistopäivänä 19.5.2019.

Hakemus käsiteltiin neuvoston kokouksessa 21.8.2019. Ennakkoon julkistetussa esityslistas-

sa hallintojohtaja esitti, että kirkkoneuvosto hylkää hakemuksen jääkärimerkkien kiinnittämisestä. Kuitto lähetti neuvoston luottamusjäsenille jääkärien taustoja ja merkkikäytänteitä selvittävän kirjelmän, samoin informoitiin kirkkovaltuuston puheenjohtaja Heikki Tynkkystä, jolla on kirkkoneuvoston kokouksissa puhe- mutta ei äänioikeutta. Tynkkynen otti heti kopin ja on ollut vahvana tukena kiinnittämislupa-asiassa. Yllättäen neuvosto hyväksyikin lupahakemuksemme yksimielisesti. Päätöksen takana pöytäkirjan mukaan olivat lopulta myös kirkkoherra ja asian esitellyt hallintojohtaja. Tähän hyväksyntään päätökseen saattoivat seurakunnan jäsenet hakea muutosta. Kukaan ei valittanut, päätös sai lainvoiman.

Kummalliset kiemurat

Tämän jälkeen alkoi kuitenkin seurakunnan virkamiesjohdossa kummalliset toimenpiteet lainvoimaisen päätöksen muuttamiseksi. Virkamiehet eivät antaneet lupaa merkkien kiinnittämiseen, vaan hankkivat museovirastolta asiasta lausunnon. Museovirasto asettui vastustamaan jääkärihautamerkkejä. Lausunnossaan museovirasto sanoi mm: ”Yksittäisen järjestyksen merkkien kiinnittäminen nimien yhteyteen yhteisessä muistomerkissä tai muistomuurissa ei ole mahdollista”. Museoviraston lausuntoon nojaten kirkkoherra ja hallintojohtaja toivat asian ensiksi ilmoitusasiana neuvoston kokoukseen ennen joulua ja 29.1.2020 kokouksessa vaativat jääkärihautamerkkiasian uudelleenkäsitelyä, jossa hallintojohtaja esitti myöntämispäätöksen kumoamista ja luvan epäämistä. Yksi neuvoston jäsen teki kannatetun vastaesityksen ja esitti luvan myöntämistä. Neuvosto pysyi aiemmassa myönteisessä päätöksessä ja päätti nyt äänin 10-1, että osastomme hakemus hyväksytään. Ainoa hylkäävän esityksen puolesta äänestänyt oli kirkkoherra ja hallintojohtaja jätti päätökseen eriävän mielipiteen.

Tämän artikkelin yhteydessä ei ole mahdollisuutta puuttua seu-

rakunnan virkamieshallinnon ihmeellisyyksiin ja mielestämme selviin lainvastaisuuksiin jääkärimerkkiasia. Voi vain ihmetellä kirkkoherran ja hallintojohtajan motiiveja. Erityisesti olemme petyneitä museoviraston lausunnon täysin puutteelliseen valmisteluun ja valmistelijoiden tietämättömyyteen jääkärihautamerkkien kiinnittämiskäytänteistä. Lähettämämme palautteiden johdosta, museovirasto joutuikin korjailemaan lausuntoaan ja se osaltaan alensi museoviraston lausunnon uskottavuutta.

Jääkärihautamerkit on nyt vihdoin kiinnitetty

Jyväskylän kirkkoneuvosto sai kauttamme faktatietoa ja sen luottamusjäsenet tekivät jääkärimerkkiasiaa kestävä ja ryhdikkään päätöksen. Nyt kirkkoneuvoston päätös on lainvoimainen ja merkit on vihdoin kiinnitetty vapaussodan muistomuriin Koiviston ja Suominen hautalaattoihin. Merkkien paljastustilaisuus oli tarkoitus pitää 1.4.2020, kun tuli kuluneeksi 100 vuotta Yrjö Koiviston kaatumisesta Petsamon Salmijärven. Koronapandemia on kuitenkin siirtänyt tilaisuuden pitämisen. Toivottavasti se voidaan pitää yhteisenä juhlan mahdollisimman pian, ja muistaa kiittäen itsenäisen Suomen edestä taistelevia jääkäreitä.

Teksti ja kuvat:

Varatuomari

Martti Porvali

JP 27:n Perinneyhdistyksen

Keski-Suomen osaston

puheenjohtaja

Huom!

Sankarihautalaattojen oikeat tiedot ovat sotasurmatilastosta ja jääkärimatrikelista.

Jääkäriluutnantti Yrjö Koiviston sankarihautalaatta.

Koiviston syntymävuosi on väärä: oikea on **8.4.1896**.

Jääkärialiupseeri Kustaa Alarik Suominen sankarihautalaatta.

Suominen kaatumispäivä on väärä: oikea on **28.3.1918**.

Hornet-hävittäjien iän pidentäminen voi tulla kalliiksi

HX-hankkeen edetessä on väläytelty mahdollisuutta säästää hankinnassa pidentämällä nykyisten torjuntahävittäjien elinkaarta. Joidenkin mielestä se olisi vakavasti harkittavissa oleva vaihtoehto näin Korona-kevään aiheuttamien muiden menopaineiden vallitessa. Suomihan on tekemässä historiansa suurinta kauppaa, jossa tarjouspyynnöt saadaan tämän vuoden lopussa.

Kalliiksi hävittäjien iän pidentäminen tulisi niin rahallisesti kuin myös toiminnallisesti. Mitä pidemmälle ajassa mennään Hornet-hävittäjien suorituskyky laskee ja vuosikymmenen 2020-2030 vaihteessa ajaututtaisiin tilanteeseen, että meillä on mennyt kasa rahaa ja olemme pahasti heikommassa suorituskykytilanteessa kuin nyt. Tämän on todennut mm. nykyinen puolustusvoimain komentaja kenraali Timo Kivinen. Suomi ei voi mennä myymään maanpuolustuksen kivijalkoja edellä kuvatulla tavalla, koska pahimmassa tapauksessa voimme ajautua oheisen kuvan mukaiseen tilanteeseen.

Tekstit: Päätoimittaja Tapio Paappanen

Kuva: Ilkka Toivanen

Julkaistu ensimmäisen kerran Savon Sanomat -lehdessä.

Kenraalin harkintakyky petti pahasti

Puolustusvoimain entinen komentaja kenraali Jarmo Lindberg perusti yrityksen ”Kenraalikonsultointi Oy” ja sen perustamishetki tuli julki alkuvuodesta. Hän oli menossa lobbaamaan Lockheed Martinin F-35-hävittäjiä. Kenraali jäi eläkkeelle viime vuoden elokuussa. Viran jälkeiseen aikaan sisältyi kuitenkin kuuden kuukauden karenssiaika. Tämä aika ei ollut vielä kulunut loppuun. Konsulttiyrityksessä ei ollut toimintaa perustamisen jälkeen. Se ei kuitenkaan muuttanut asian luonnetta.

On jotenkin käsittämätöntä, että suhtautuiko Lindberg asiaan niin naivistisesti, ettei asia nousisi julkiseen keskusteluun. Kohun synnyttävä Lockheed Martin irtisanoi sopimuksensa Lindbergin kanssa, joka oli rikkonut karenssisopimusta. Puolustusministeriö piti sopimusrikkomusta vakavana. Asiaan ottivat kantaa puolustusministeri Antti Kaikonen ja Tasavallan presidentti Sauli Niinistö, joka totesi: ”Tämä ei nyt ole ensimmäinen kerta, tosin räikein esimerkki.” Entisen komentajan maineeseen tuli iso lommo. Valtiojohdon ohella moni jäi samaan tunnelmaan: ”Tämä ei todellakaan näyttänyt hyvältä.”

Lippujuhlapäivän ylennykset Keski-Suomessa 4.6.2020

Reservin upseerien ylennykset

Majuriksi
Heinonen Isko Santeri

Kapteeniksi
Jauhiainen Ilkka Ensio
Kokkonen Kimmo Johannes
Pakkanen Mika Petri
Puhakka Marko Vesa Juhani
Tamminen Tero Kimmo Juhani

Yliluutnantiksi
Kananen Mikko Tapani
Linna Tapani Mikko Juhani
Martinkauppi Vesa Pekka
Matilainen Anssi Toni Sakari
Rautiainen Tommi Kalervo
Rönkä Jere Henrik
Salminen Kosti Hermann
Tyrväinen Jukka Tapio
Uusitalo Ville Mikko Kullervo
Valkonen Jaakko Tuomas
Lääkintäyliluutnantiksi
Palanne Riku Antero

Luutnantiksi
Broman Aleksis Elias
Hirvi Mikko Otto Jeremias
Kortet Sami Tapio
Kuitunen Juho August
Kuosmanen Sonja Elina
Lehtomäki Marko Pasi Juhani
Mehto Joni Petteri
Norvapalo Samuli Kare Matias
Oinonen Jani Markus
Raittila Sinna Katariina
Rannila Kari Petteri
Ruuska Timo Tapani
Salovaara Mika Aarne
Saukko Mikko Sakari
Siivonen Tero Mikael
Sorsa Roni Hannu Kalervo
Toivanen Niko Antti
Turunen Perttu Samuli
Valkonen Artturi Visa Eemeli
Vekkeli Timo Hemmo Kalervo
Virtanen Arttu Olavi

Lääkintäluutnantiksi
Lahti Anssi Juhani
Tam Adam

Vänrikiksi
Rosti Olli Tapani

Majuriksi Santeri Heinonen

Majuriksi ylentäminen puolustusvoimain lippujuhlapäivänä on aktiivisen reserviupseerin juhlahetkiä. Santeri Heinonen on vaikuttanut Jyväskylässä vuodesta 1995 alkaen. Hän on valmistunut Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulusta ekonomiksi vuonna 2002. Reserviupseerikoulun hän suoritti kurssilla 203 (tykistö/tiedustelu) ja samana vuonna 1994 liittyi jäseneksi reserviupseeritoimintaan. Tehtäväalue vapaaehtoisessa maanpuolustustyössä on ollut monipuolinen. Heinonen johti Jyväskylän Akatemian reserviupseereita (JARU) vuosina 1999-2000, Jyväskylän Reserviupseerit ry:n (JRU) puheenjohtajana hän toimi vuosina 2004-2008, Keski-Suomen reserviupseeripiirin puheenjohtajana meni vuodet 2013-2016 ja samaan aikaan Heinonen kuului myös Reserviupseeriliiton liittouhallitukseen. JRU:n hallituksen jäsenenä hän vaikuttaa edelleen.

Santeri Heinosenella on ollut aktiivinen ote myös SA-tehtävissä. Uralla on ollut seuraavia vaiheita: jalkaväkipataljoonan

tiedustelu-upseeri, valmiusryhmän esikuntatehtäviä, Päijänteen maakuntakomppanian päällikkyyks vuosina 2007-2010 ja vaativia esikuntatehtäviä edelleen.

Santeri Heinonen ajattelee sotilasjohtamisesta niin, että sen pohja rakennetaan rauhan aikana. Johdettavassa organisaatiossa on henkilösuhteet luotava keskinäisen luottamuksen kautta. Tarvitaan vahvaa sitoutuneisuutta kutakin tehtävää kohtaan. – Kriisiajan operatiivinen valmius rakennetaan rauhan ajan työllä yhteistyössä puolustusvoimien kanssa. Reservin merkitys on suuri ja reserviläisten urapolkuja rakentamalla tuetaan kehitymistä, toteaa Heinonen puolustusvoimain lippujuhlapäivänä. Hän heittää haasteen reservin johtajille: ”Pidä yhteyttä omaan joukkoon, rakenna luottamusta ja osaamista. Nykyaajan taistelukenttä vaatii reserviläiseltä asejärjestelmien osaamista, teknisiä ja taktisia taitoja, jota on säännöllisemmin kerrattava ja seurattava omaa ja joukon kehitysvaiheita: jalkaväkipataljoonan

FM
Kimmo Sorkolle Suomen Leijonan ansioristi

Kunniamerkki luovutettiin Kimmo Sorkolle Saarijärvellä 4.6.2020. Oheisena luettelo Sorkon sotahistorian tietokirjoista.

Kunniamerkkejä

Suomen Leijonan ansioristi

Sorko, Kimmo Heikki Osmo, tietokirjailija, Jyväskylä

Kimmo Sorkon kirjat:

- 1984 JR 50:n taival jatkosodan hyökkäysvaiheessa
- 1988 Kolmen rintaman rykmentti JR 50, 1941–44
- 1988 Keskisuomalaisen taipale 1939–40
- 1993 Kivääri, kirves, puukko ja pakki
- 1995 Evesti Blickin kevytjoukko
- 1995 Seiskan sotatie - Jääkäripataljoona 7 1941–42
- 1999 Kempin rykmentti
- 2000 Arvon jatkosota, muistelmia vuosilta 1941–44
- 2003 Linjoja ja linnoituksia
- 2004 Taivaalta leijui valhe
- 2004 Suvannon Salpa (JR29/20 ja III/KTR10/7)
- 2005 Kempin rykmentti. Jalkaväkirykmentti 30/21 1939–40
- 2006 Linjoja ja linnoituksia osa 2
- 2007 Vornan taistelutaival Jalkaväkirykmentti 50 1941–44
- 2008 Jalkaväkirykmentti 48
- 2009 Taipaleen päiviä
- 2010 Sillan Patteristo Taipaleen taistelussa 1939–40
- 2011 Laurilan Verikoirat
- 2012 Kiviniemen lukko
- 2014 Velun korpisota
- 2015 Kovan onnen osasto, Kevyt Osasto 6 1941–42
- 2017 Ohdanvahti, Raskas Patteristo 27 1941–44
- 2018 Korpisoturipataljoona, Jääkäripataljoona 7 1941–42
- 2019 Mainilan miehet, Niemen Patteristo 1941–44
- 2020 Laurilan verikoirat 2 (ilmestyy syksyllä 2020)

RUL:n kultainen ansiomitali soljen kera

Kapteeni Saku Liehu, Jyväskylä

Sivun tekstit ja henkilökuvat: Päätoimittaja Tapio Paappanen

Reservin aliupseerien ylennykset

Sotilasmestariksi
Kauppinen Ari Ilmari, Jyväskylä
Pinomäki Teemu Kalevi, Jyväskylä

Ylivääpeliiksi
Pakarinen Janne Tapani, Uurainen
Pitenius Tommi Samuli, Jyväskylä
Repo Jukka Pekka, Jyväskylä

Vääpeliiksi
Keskinen Aki Kalevi, Laukaa
Lehikoinen Arto Aarre Pentti, Muurame
Merta Antti Tapani, Laukaa
Niemi Esa Kalevi, Jyväskylä
Olli Lasse Kauko Mikael, Petäjävesi
Perälä Sami Kalevi, Jyväskylä
Romppainen Kalle Matti, Jyväskylä
Vauhkonen Topi Kalle, Äänekoski

Ylikersantiksi
Hytölä Pauli Sakari, Jyväskylä
Karesmaa Eero Johannes, Jyväskylä
Keilamaa Arto Juhani, Jyväskylä
Kempainen Jani Antti Mikael, Jyväskylä
Mäntylä Juho Kalervo, Jämsä
Pehkonen Tuukka Arto Mikael, Jyväskylä
Piippo Riku Pekka Paavali, Jyväskylä
Salmio Otto Juha Johannes, Jyväskylä
Sillanpää Jarmo Johannes, Muurame
Soikkola Ville Pekka Tapani, Jyväskylä
Somero Suvi Anna Kristiina, Jyväskylä
Sundman Mika Tapani, Jyväskylä
Vanhala Markus Petteri, Laukaa
Varis Joni Petteri, Konnevesi
Vehviläinen Paul Oscar, Toivakka

Kersantiksi
Aalto Aatos Samuli, Jyväskylä
Aaltola Max Verner, Jyväskylä
Ahonen Joni Markus Tapani, Hankasalmi
Floor Jere Johannes, Jyväskylä
Haapamäki Vesa Juha, Jyväskylä
Jokinen Heikki Matias, Jyväskylä
Jokinen Lauri Ilkka Johannes, Jyväskylä
Jouhi Jeremias Alexander, Jyväskylä
Joutsen Jaakko Taneli, Jyväskylä
Kalkku Veikko Ville Viljami, Äänekoski
Kauppinen Antti Kalevi, Jyväskylä
Kautto Elias Veikko Aleks, Jyväskylä
Kivimäki Matias Henrik, Keuruu
Kulju Ari Pentti Antero, Jämsä
Kumpulainen Aku Tapio, Jyväskylä
Kämä Tuomo Tapani, Luhanka
Lankila Markus Antero, Muurame
Laurila Jaakko Aleksanteri, Jyväskylä
Lehtikangas Kristian Jari Matias, Jyväskylä
Meriläinen Waltteri Antton Kyöstinpoika, Jyväskylä
Nieminen Leevi Juhani, Jyväskylä
Nordfors Jaakko Martti Markus, Jyväskylä
Oksanen Niko Samuli, Jyväskylä
Pesonen Jere Antti Valtteri, Jyväskylä
Puuronen Jaakko Anthony, Jyväskylä
Rahikainen Jussi Veikko Abraham, Jyväskylä
Remes Marko Juhani, Jyväskylä
Rynö Kasper Jonatan, Vantaa
Rytölä Markus Anton, Jyväskylä
Rämänen Emilia Ida Julia, Jyväskylä
Sampo Tommi Eemeli, Jyväskylä
Sironen Niko Tomi Henrik, Jyväskylä
Sääskilähti Jaakko Tapio, Laukaa
Takkinen Sami Petteri, Jyväskylä

Tenkanen Tuomas Sakari, Jyväskylä
Turunen Jarkko Tapani, Jyväskylä
Tykkyläinen Tero Antti, Jyväskylä
Valkiala Santtu Matias, Jyväskylä
Virtanen Janne Lasse, Jyväskylä
Välikangas Viljami Topi, Jyväskylä
Väyrynen Niilo Valtteri, Jyväskylä

Alikersantiksi
Juurikka Jani Petteri, Uurainen
Karjalainen Mikko Ilari, Jyväskylä
Karjalainen Tomi Petteri, Laukaa
Lindström Valtteri Mikael, Jyväskylä
Ojanen Tuukka Petteri, Jyväskylä
Olli Simo Martti, Jyväskylä
Pillikko Janne Matias, Kyyjärvi
Roikonen Simo Tapio, Muurame
Sahlberg Tuomas Tapani, Laukaa
Siltala Antti Veikko Juhani, Joutsen

Korpraaliksi
Flyktman Juuso Miska Matias, Jyväskylä
Häkkinen Lasse Petteri, Laukaa
Joukainen Jussi Antero, Jyväskylä
Kauppinen Juha Ville Tuomas, Jyväskylä
Kiesiläinen Jarmo Ensio, Jyväskylä
Kivelä Matti Kalevi, Jyväskylä
Koikkalainen Kari Juhani, Jämsä
Koivisto Oskari Aaro, Jämsä
Koskinen Anssi Tapio, Jyväskylä
Koskinen Toni Henrik, Saarijärvi
Laajala Jarmo Joonatan, Jyväskylä
Lehtinen Tero Antti Juhani, Jyväskylä
Leppänen Anssi Viljami, Jyväskylä
Manninen Veikko Sakari, Jyväskylä

Nenonen Mette Elina Kristina, Jyväskylä
Oikari Joel Seppo Benjamin, Jyväskylä
Paulov Erno Tapio, Laukaa
Pynnönen Juuso Aleks Johannes, Jyväskylä
Ruutinen Lauri Matias, Keuruu
Salonen Janne Juhani, Jyväskylä
Salonen Saku Santeri, Jyväskylä
Tammela Timo Iisak, Jyväskylä
Tommola Jussi Joonas, Jyväskylä
Verlin Aapo Sakari, Äänekoski
Volanen Pele Niklas, Jyväskylä
Välipakka Jukka Kristian, Viitasaari

Ylirajajääkäriksi
Köntä Joonas Kasper, Jyväskylä
Niemeläinen Simo Juhani, Jyväskylä
Rissanen Niilo Nuutti Oskari, Jyväskylä

Ylentämis- ja palkitsemistilaisuus

Kinnulaan suunniteltu perinteinen lippujuhlapäivän reserviläisten palkitsemistilaisuus jouduttiin perumaan koronavirustilanteen rajoitusten takia. Ensimmäinen tilaisuus Kinnulassa pidetään, jos virustilanne siihen mennessä on helpottanut.

Keski-Suomen Maanpuolustaja onnittelee kaikkia sotilasarvoon ylennettyjä ja kunniamerkeillä palkittuja!

JRU RUUTU

Kiitollisuus ja kunnioitus!

Kotimaamme oli viime vuosisadalla useaan otteeseen tilanteessa, jossa sen turvallisuus ja itsenäisyys oli uhattuna. Silloin ei kysytty halua pojilta, tyttärltä, isiltä eikä äideiltä. Oli tehtävä se, mitä oli käsketty. Miltä minusta olisi tuntunut hyvästellä omia poikia kotikynnyksellä rintamalle lähdön hetkellä? Sankarihaudoilla tuntemani jäätävä puristus oli varmaan vain viileä henkäys verrattuna sen ajan ihmisten tunnelmiin. Yksi syy omaan aktiiviseen toimintaan reserviläisenä on kunnioitus ja kiitollisuus niitä ihmisiä kohtaan, jotka pitivät Suomea pystyssä niin vaaran vuosina, jolloin sen olemassaolo oli vaaka-laudalla – jotkut jopa oman henkensä uhraten. Ei kai ole suurempaa uhrausta, kuin antaa henkensä toisen edestä. Siksi meidän on hyvä vähintään kerran vuodessa, toukokuun kolmantena sunnuntaina, pysähtyä sankarihautojen äärelle osoittamaan kiitosta ja kunnioitusta.

Joku saattaisi kysyä, miksi palata yhä uudelleen sota-aikoihin. Mihin tänä päivänä tarvitaan puolustusvoimia? Ei maataamme tällä hetkellä uhkaa mikään. Yhtä hyvin voisimme kysyä, miksi sinulla ja minulla on kotiovissamme lukko. Yleinen ajatushan on - ja oikein la-keihinkin kirjoitettuna, ettei toisen kotiin saa ilman lupaa tunkeutua.

Mihin siis lukkoa tarvitaan? Itse asiassa eihän lukkokaan 100% estä mahdollista tunkeutujaa murtautumasta kotiimme. Kuitenkin se vaikeuttaa tehtävää huomattavasti, lisää vaivannäköä sekä riskiä tehtävän epäonnistumisesta. Kotioven lukon tavoin näkisin uskottavan maanpuolustusjärjestelmän olevan välttämätön osa suomalaista turvallisuuspolitiikkaa. Järjestelmä pitää sisällään laadukkaan varusmieskoulutuksen, vahvan ja osaavan reservin, vapaaehtoisen maanpuolustustyön sekä tarkoituksenmukaisen varustuksen ja välineistön. Vuosien aktiivisen reserviläistoimintani toinen syy on toimiminen nyt omalla vuorollani yhtenä lukon osana Suomen maanpuolustusjärjestelmässä. Uskon ja toivon, että tuo lukko on osaltaan takaamassa sitä, että poikani ja tyttäreni ja joskus heidän poikansa ja tyttärensä saisivat olla liputuspäivien aamuina nostamassa sinivalkoista lippua salkoon tulevaisuudessakin.

Suomalaisten perusturvallisuutta on koeteltu kuluvana vuonna koronaviruksen tuomien terveysriskien muodossa. Talvisodan aikoihin suomalaisten joukoissa syntynyt ”Kaveria ei jätetä” -henki istuu erinomaisesti nykyaikaankin. Jyväskylän Reserviupseerit ry on tänä keväänä talvisodan henkeä mukaelen omalta osaltaan toteuttanut

sääntöjensä mukaista suomalaisen yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta edistävään ja ylläpitävään toimintaa kokoamalla jäsenistöstään reservin kauppa-avuksi yli 70-vuotiaille jäsenilleen koronaviruksen aiheuttamassa eristystilanteessa. Reserviä on tarjottu myös Jyväskylän kaupungin käyttöön. Lisäksi yhdistys on lahjoittanut kaksi tablettia Sotainvalidien Sairaskodin asukkaille avuksi visuaaliseen yhteydenpitoon omaisten kanssa. Edellä mainittu toimenpitee sekä esim. muinainen Nokian vesikriisi, myrskytuulituhot, useat kadonneiden henkilöiden etsintäoperaatiot ja viimeisimpänä Uudenmaan eristyksen liikenteen valvonta-apu todistavat myös sen, että viranomaisilla on varusmiehissä ja reserviläisissä käytettävissä koulutettu joukko turvaamaan yhteiskunnan turvallisuutta muissakin kuin vain sotilaallisissa kriisitilanteissa.

Pidetään siis lukot ovissa jatkossakin sekä muistetaan ylipääällikkömekin kehotusta toteuttaen huolehtia toisistamme!

Janne Jukarainen
Puhelijohtaja
Jyväskylän Reserviupseerit ry

Nostaessani lippua salkoon sunnuntaiaamuna 18.5., mylläsi mielessäni jälleen joka kertaisten lipunoston tunnerikkaat ajatukset kunnioituksen ja kiitollisuuden välillä. Tunnelma jatkui seisossani hetkeä myöhemmin Jyväskylän Vanhan hautausmaan sankarihaudoilla katsellen sankarivainajien muistomerkkiä, kunniavartiota, seppeleenlaskijoita ja sitä hautakivien kaartuvaa rivistöä, joka kiertää itse muistomerkkiä. Lukiessani tilaisuuden jälkeen hautakivistä sankarivainajien nimiä ja vuosilukuja kouraisi sydänalaa jäätävän puristava tunne. Monet kaatuneista olivat omien poikien ikäisiä.

Tarton rauhasta 100 vuotta

Kansallisarkiston verkkonäytteen merkittävimmäksi asiakirjaksi valittiin kymmenen vuotta sitten (2010) yleisöäänestyksellä 14.10.1920 allekirjoitettu Tarton rauhansopimus, jossa määriteltiin ensimmäistä kertaa itsenäisen Suomen rajat.

Sopimusta ei julkisuudessa juuri esillä pidetä. Siksi on huomion arvoista, että Suomen kansa tuntee merkittävimmän valtiosopimuksensa – tai ainakin tunsikin vielä kymmenen vuotta sitten.

Siksi on syytä kysyä, miten virallinen Suomi aikoo juhlistaa itsenäisyytemme vahvistanutta Tarton rauhansopimusta?

Suomi ei ollut Pariisin rauhankonferenssin osapuoli, vaan neuvotteli Venäjän kanssa Viron ja Puolan tapaan. Viro solmi Neuvosto-Venäjän kanssa rauhansopimuksen 2.2.1920. Tämä vauhditti suomalaisia.

Neuvosto-Venäjän ja Suomen välinen sotatilahan oli alkanut viimeistään Venäjän Federatiivisen Neuvostotasavallan Kansankomissaarien Neuvoston ja Suomen Sosialistisen Työväentasavallan Kansanvaltuuskunnan (punaisen) solmittua 13.1.1918 ”ystävyyden ja veljeyden lujittamiseksi” sopimuksen Suomen ja Neuvosto-Venäjän välillä. Tosin Suomessa ollut neuvostovenäläinen 42. Armeijakunta oli todennut päiväksyössään 29.1.1918 sotatilan Suomen valkoisia vastaan ja käskennyt 31.1.1918 punakaartia apuna käyttäen vallata Suomi takaisin.

Suomen aloite neuvotteluihin

Ensimmäisen tunnustelun rauhaneuvotteluiksi Suomi teki helmikuussa 1920 ja aloitteen aselepo-neuvotteluiksi huhtikuun alussa, minkä Neuvosto-Venäjä hyväksyi 8.4.1920. Neuvottelut kariutuivat näkemyseroihin rajoista. Puolan menestys sotatoimissa sai Neuvosto-Venäjän tarjoamaan rauhanneuvotteluja Suomelle 11.5.1920.

Rauhanneuvottelut alkoivat Tartossa 12.6.1920. Suomen neuvotteluvaltuuskuntaa johti J.K. Paasikivi.

Tarton rauhanneuvottelijat. Valtuuskunnan johtaja J.K. Paasikivi eturivissä keskellä.

vi. Mukana oli kaikkien eduskuntapuolueiden edustus. Paasikivi piti kaukokirjoittimella yhteyttä presidentti Ståhlbergiin.

Suomen neuvottelijoilla ei ollut ulkopoliittista kokemusta. Valtuuskunnan jäsenen, Väinö Tannerin välityksellä venäläiset tiesivät suomalaisten sisäisistä ristiriidoista ja tavoitteista, joten he osasivat omat tavoitteensa. Paasikivi salli Tannerin toiminnan.

Neuvotteluja leimasi Neuvosto-Venäjän ja Puolan sota. Neuvotteluhaluukkuus oli verrannollinen sotamenestykseen.

Rajakysymys oli tärkein. Siinä sosialidemokraateille riittivät autonomian aikaiset rajat, mutta porvarilliset puolueet halusivat helpommin puolustettavat rajat eli Itä-Karjalan ja Kuolan niemimaan liittämistä Suomeen. Puolustettava maaraja olisi lyhentynyt noin 350 kilometriin. Inkerin suomalaisille suositeltiin kulttuuriautonomiamia.

Ahvenanmaan ajankohtainen kysymys vaikutti siten, että Ståhlbergille valtion alue oli jakamaton. Neuvotteluissa oli esitetty Petsamon vastikkeeksi Suomenlahden saaria sekä Repolaa ja Porajärveä.

Tartossa kysymys oli tasavertaisista neuvotteluista, toisin kuin itsenäisyyden varmistaneissa talvi- ja jatkosotien sanelurauhoissa. Tosin puhuttiin myös Tarton ”häpeärauhasta”, joka liittyi rajojen koettuun epäoikeudenmukaisuuteen. Repola ja Porajärvi oli luovutettava Neuvosto-Venäjälle. Petsamo avoimene Jäämeren sata-

mineen katsottiin näitä pitäjiä tärkeämmäksi.

Presidentti Ståhlbergin ja sosialidemokraattien kanta ratkaisi asian Petsamon hyväksi. Neuvosto-Venäjä sai lähes kaiken, mitä se neuvotteluista oli tavoitellut.

Suomen ja Neuvosto-Venäjän välinen aselepo solmittiin 13.9., rauhansopimus allekirjoitettiin 14.10., ratifioitiin 11.12. ja tuli voimaan 31.12.1920.

Vapaussosan päätös

Sopimuksella saatettiin vapaussota päätökseen ja varmistettiin Suomen itsenäisyys: ”... ottaen huomioon, että Suomi vuonna 1917 on julistautunut itsenäiseksi ja että Venäjä on tunnustanut Suomen valtakunnan, Suomen Suuriruhtinaamaan rajoissa, riippumattomaksi ja täysivaltaiseksi, ... lakkaa sotatila sopimusvaltioiden välillä ja molemmat valtiot sitoutuvat vastedes ylläpitämään keskinäistä rauhantilaa ja hyvää naapuruutta.”

Rauhan jälkeen Suomi vastaanotti ensimmäiset pakolaisensa tuhansien itäkarjalaisten paetessa Suomeen. Karjalan kansannousussa Repolan ja Porajärven asukkaat vastustivat vuonna 1921 pitäjien liittämistä Neuvosto-Venäjään. Kansannousu tukahdutettiin vuoden 1922 alkuun mennessä.

Tarton rauha antoi suomalaisille mahdollisuuden ryhtyä kehittämään maataan Petsamolla lisättyinä ja Ahvenanmaan itsehallinnolla, kunnes Stalinin Neuvostoliitto rikkoi Tarton rauhan hyökkäämällä Suomeen 30.11.1939.

Teksti:
Hannu Luotola
prikaatikenraali evp
Kuvat: Kirjoittajan ja lehden arkistot

Canon
Business Center JKL

TUPASWILLA
PAREMMAN OLOIN PERINNEKYLÄ

Kokoukset, juhlat ja ohjelmapalvelut
Maailman suurin savusauna
Zil, KraZ ja NASU –safirit upeilla reiteillä
Ränssintie 5, 41370 Kuusa, Laukaa
tupaswillla.fi 020 7 410 100

– Vakaasti väylällä –

Asemakatu 4 a
40100 JYVÄSKYLÄ
(014) 411 0000
mika.juujarvi@lakiluotsit.fi

LAKILUOTSIT

Lindab[®]
Yksinkertaistamme rakentamista

Espoo | Jyväskylä | p. 020 785 1010 | www.lindab.fi

RDVELHO

creating
an intelligent
world

LÄHITAPIOLA
KESKI-SUOMI

Viherlandia
www.viherlandia.fi

SATA-PIRKAN PAINOTALO OY
PIRKANMAAN LEHTIPAINO OY

www.sata-pirkanpainotalo.fi

Ensimmäiset Keski-Suomen rykmenttiin asepalvelusta suorittamaan astuneet naiset piirittivät ryhmänjohtajansa heti palveluksensa alussa tammikuussa 1997. Kuva: Tapio Paappanen

Naiset inttiin 25 vuotta sitten

Huhtikuun alussa 1995 astui voimaan laki, mikä antoi naisille mahdollisuuden suorittaa vapaaehtoisesti asepalveluksen. Ensimmäiset naiset aloittivat asepalveluksen 16.10.1995.

Keuruulla sotilaskoulutusta antoi silloinen Keski-Suomen rykmentti ja se vastaanotti ensimmäiset naiset palvelukseen 14.1.1997. Suojeluskoulu otti naiset koulutettavaksi ja saapumiserän vahvuus oli 10 naista. Puolustusvoimien historiassa tämä ei kuitenkaan ollut ensimmäinen kerta kun naisille annettiin sotilaskoulutusta. Jatkosodan lopulla, 50 vuotta ennen vapaaehtoisen asepalveluksen alkua, pieni joukko lottia sai sotilaskoulutuksen desanttivaaran vuoksi.

Miten hanke eteni?

Ne, joilla on tarkat muistikuvat 1990-luvusta, voivat muistella, että naisten asepalvelus henkilöityi vahvasti puolustusministeri Elisabeth Rehiniin. Taustalla toimi kuitenkin toinen vahva nainen, oikeusministeriön lainsäädäntöjohtaja Kaarina Buure-Hägglund. Hän sai kutsun valtakunnalliselle maanpuolustuskurssille. Se oli hänelle ensimmäinen kosketus puolustusvoimiin. Kurssilla hänelle selvisi, että mm. muissa Pohjoismaissa oli naisilla mahdollisuus suorittaa asepalvelus. Buure-Hägglund laati ehdotuksen Elisabeth Rehnille, joka oli aloittanut edellisenä vuonna ensimmäisenä naisena puolustusministerin tehtävässä. Rouvat kohtasivat Rehnin kutsusta. Alkuvaiheessa puolustusministeri ei pitänyt naisten sotilaskoulutusajatuksista, mutta minis-

teri perusti parlamentaarisen toimikunnan asiaa selvittämään. Toimikunta aloitti vuoden 1992 alussa ja Kaarina Buure-Hägglundista tuli sen puheenjohtaja.

Taistelua joka vaiheessa

Pelkästään toimikunnan asettaminen oli vaikeaa, koska useat hallituksen ministerit vastustivat ajatusta. Tunteet velloivat valtoimenaan niin poliitikoissa kuin kansankin keskuudessa. Mielipidemittaukset kuitenkin osoittivat valtaosan suomalaisista kannattavan naisten vapaaehtoista asepalvelusta. Ministeritason poliitikoista Anneli Jäätteenmäki (kesk.), Eeva Kuuskoski (kesk.) ja Tarja Halonen (sd.) profiloituivat vastustajiin. Halonen on kertonut vastustaneensa hanketta pasifistina. Ollessaan myöhemmin presidenttinä ja ylipäällikkönä hän tuki voimakkaasti naisten aseman parantamista puolustusvoimissa.

Puolustusvoimain silloinen komentaja amiraali Jan Klenberg suhtautui ajatuksen epäroihin. Hänen suoranainen alainen, pääesikunnan päällikkö Gustav Hägglund (ei ole sukua Buure-Hägglundille) oli alusta alkaen asian kannattaja. Kun naisten asepalvelusasia meni lopulta eduskuntaan, puolustusvaliokunnan puheenjohtaja Kalevi Lamminen (kok.) kertoi medialle, että lakia ei eduskunnassa hyväksyttäisi. Tämä sai useat naisjärjestöt takajaloilleen ja ne alkoivat lähettää kansanedustajille kirjeitä lain hyväksynnän puolesta. Lopulta helmikuussa 1995 eduskunta hyväksyi lain äänin 103-66. Laki astui voimaan huhtikuussa.

Buure-Hägglund kenraalikuntaan

Kaarina Buure-Hägglundille asian saaminen toivottuun maaliin oli haastava kokemus ja voitto. Hän päätyi puolustusvoimien palvelukseen 1996 johtavan lakimiehen, assessorin virkaan. Assessorin arvo rinnastettiin silloin kenraalin arvoon ja näin Buure-Hägglundista tuli ensimmäinen Suomen kenraalikuntaan kuulunut nainen.

Mistä keskustellaan nyt?

Naiset ja armeija ovat juuri nyt jälleen 25 vuoden kuluttua ajankohtaista. Puolustusministeri Antti Kaikkonen (kesk.) on kertonut haluavansa lisätä asepalveluksen suorittavien naisten määrää. Hän on ehdottanut kutsuntojen ulottamista myös naisiin. Kaarina Buure-Hägglund on todennut tyytyväisenä sen, että keskustelua käydään. Hän ei kuitenkaan usko, että asevelvollisuus ulotettaisiin koskemaan naisia, vaikka kutsunnat tulisivat heitä koskemaan joskus. Erityisen tärkeää hänen mielestään on, että naiset saisivat riittävästi tietoa maanpuolustuksesta. Tähän tarjoutuu oiva mahdollisuus vapaaehtoisessa maanpuolustuskentässä toimivissa järjestöissä. MPK tarjoaa erilaisia kursseja, Maanpuolustusnaisten ja Naisten Valmiusliiton järjestöt ovat avoimia uusille jäsenille. Kriisiaika laittaa ihmisen ajattelemaan turvallisuutta. Juuri nyt elämme sellaista aikaa.

Teksti: Tapio Paappanen
Kuva kirjasta: Wikipedia

Tasavallan presidentin puoliso Jenni Haukio vastaanotti Sotiemme Naiset -rintamerkin

”On suuri ilo saada vastaanottaa sotiemme naisten merkki numero 001. Kun kannan merkkiä, tunnen syvää kiitollisuutta menneiden sukupolvien työstä sekä samalla vastuuta tulevaisuudesta. Sotiemme naisten tarinan ytimessä vaikuttavat ehtymätön myönteisyyden kyky, loppumaton toimintatarmmo sekä rajaton lähimmäisenrakkaus. Heidän sekä veteraanien sankaruuteen kiteytyy koko suomalaisen kansakunnan menestystarina”, rouva Haukio sanoi.

Rintamerkin kukka edustaa suomalaista naista, joka on selvinnyt läpi historian kaikissa olosuhteissa, kaikkina aikoina. Vuonna 2020 myyntiin tulevan rintamerkin tuotot menevät veteraanien ja sotiemme naisten sekä sotalaisten hyväksi.

Lähde: Tasavallan presidentin kanslia./ Kuva: Matti Porre

NAISTEN VALMIUSLIITTO

NASTA 2020

27.-29.11.2020 Ilmasotakoulu, Tikkakoski

VINKA 2020

Tule mukaan NASTA-harjoitukseen oppimaan arjen turvallisuustaitoja!

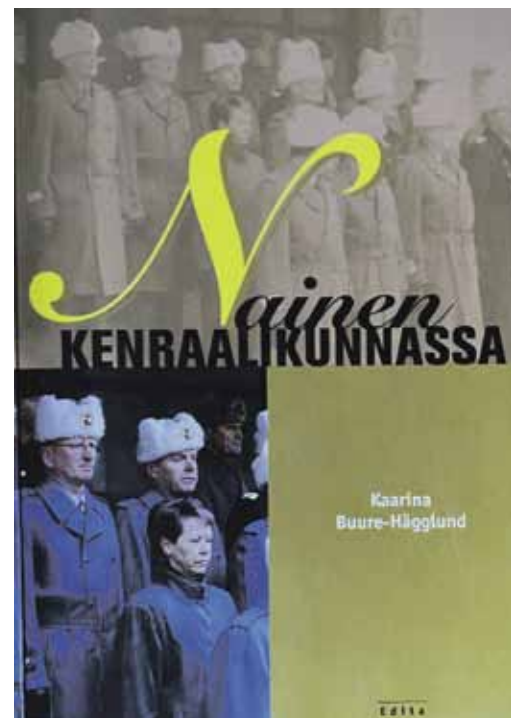
Harjoitus on avoin kaikille suomalaisille naisille ja se koostuu kymmenestä eri kurssista. Suurimpaan osaan kursseista voi osallistua ilman ennakkotaitoja eikä osallistuminen edellytä mitään järjestön jäsenyyttä. Harjoituksen kokonaisvahvuus on noin 350 naista. Peruskursseille otetaan puolet ensikertalaisia ilmoittautumisjärjestyksessä. Toiminta ei ole sotilaallista.

KURSSIT

Harjoitus koostuu kymmenestä kurssista, joista osallistuja valitsee yhden. Kurssit ovat:

1. Etisintä (Vapeja)
2. Informaatiovalvonta
3. Jokaisen selviytymispakki
4. Jokaosasto maastossa
5. Lentopelastajan perehdytyskurssi
6. Maastotaidot ja huononomaus
7. Myrkyt silmässä (jatkosodan kurssi)
8. Pohjoinen turva (kutsukurssi)
9. Turvallisesti venillä
10. Viestikurssi
11. Johdanna NASTA III (johdon kurssi)

Lisätietoja: www.naistenvalmiusliitto.fi
Turvallisuustaidot kuuluvat kaikille naisille!

Kaarina Buure-Hägglund
Toimi vuosina 1996-2001 puolustusvoimien assessorina eli pääjuristina ja kuului kenraalikuntaan. Myöhemmin puolustusvoimien assessori ei enää ole kuulunut kenraalikuntaan, vaan tehtävää hoitava henkilö johtaa Pääesikunnan oikeudellista osastoa ja puolustusvoimien oikeudellista toimialaa. Tällä hetkellä tehtävässä on Tuija Sundberg.

Nainen kenraalikunnassa -kirjan Kaarina Buure-Hägglund kirjoitti vuonna 2001. Puolustusvoimissa palveluksen jälkeen hän toimi Albaniassa vuosina 2003-2007 Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestö Etyjin ja EU:n tehtävissä auttaen maan oikeuslaitoksen kehittämisessä.

MAANPUOLUSTUSKOULUTUS
FÖRSVARSUTBILDNING

Koulutuksissa noudatetaan Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) suosituksia turvaväleistä ja hygieniasta. MPK:n kaikki koulutustilaisuudet järjestetään niin, että kurssilaiset eivät ole kosketuksissa varusmiehiin tai Puolustusvoimien henkilökuntaan, eivätkä he käytä samoja sisätiloja. Myös muualla kuin Puolustusvoimien alueilla noudatetaan samoja periaatteita.

Tutustu paikallisiin kursseihin osoitteessa **www.mpk.fi - Koulutuskalenteri - Valitse yksikkö -kohdasta Tikkakoski tai Luonetjärvi - Hae**. Tarjolla on myös valtakunnallisia verkkokursseja.

Näet näkymässä kyseisen koulutuspaikan kurssit, joita klikkaamalla pääset ko kurssin etusivulle, sisältöön ja lisätietoihin. Kurssitarjonta päivittyy koko ajan. Kurseille ilmoittautuminen on mahdollista ainoastaan niille henkilöille, jotka ovat luoneet itselleen käyttäjätunnuksen MPK:n tietojärjestelmässä **www.mpk.fi** kohdasta kirjaudu. MPK:n koulutus tukee Puolustusvoimien, muiden viranomaisten ja kansalaisten valmiutta toimia normaali- ja poikkeusoloissa. Koulutuksen tavoitteena on lisätä yleistä valmiutta ja toimintakykyä yhteiskunnan häiriötilanteissa. Lisätietoja **www.mpk.fi**

TULEVAT KOULUTUKSET

ILMAPUOLUSTUSPIIRI

Luonetjärven koulutuspaikka

- Koulutuspäällikkö Ahti Piikki +358 299 290 901, ahti.piikki@mpk.fi
Ilmapuolustuspiirin ampumakoulutus
- Koulutuspäällikkö Mika Marin + 358 44 245 1742, mika.marin@mpk.fi

16.6.2020	ILMAPP:n ammunnanjohtajien webinaari	
25.7.2020	Pistooliammunta naisille aamupäivä	Pihtipudas
25.7.2020	Pistooliammunta naisille iltapäivä	Pihtipudas
26.7.2020	Pistooliammunta naisille	Keuruu
4.8. - 6.8.2020	Perusammuntojen johtajakurssi, TEORIA	Verkkokoulutus
15.8. - 16.8.2020	Kesäyön marssi 2020	Jyväskylä
	Kesäyön marssi 2020 Jyväskylä 25 km	
	Kesäyön marssi 2020 Jyväskylä 25 km reserviläisille	
	Kesäyön marssi 2020 Jyväskylä 32 km	
	Kesäyön marssi 2020 Jyväskylä 32 km, reserviläisille	
	Kesäyön marssi 2020 Jyväskylä 10 km, Kehä Vihreä	
	Kesäyön marssi 2020 Jyväskylä 15 km Jyväskylä	

21.8. - 23.8.2020	Taistelupelastaja	Tikkakoski
4.9.2020 - 6.9.2020	Ilmapuolustus ja intti tutuksi naisille	Tikkakoski

HÄMEEN MAANPUOLUSTUSPIIRI

Tikkakosken koulutuspaikka

Valmiuspäällikkö Aarne Markko +358 40 751 5233, aarne.markko@mpk.fi
Koulutuspäällikkö Veikko Valli +358 400 546 766, veikko.valli@mpk.fi

15.8.2020	Reserviläisammunta kiv 1,2, 3 ja 7, Sarvivuori	Kivijärvi
27.8. - 28.8.2020	Lukion turvakurssi, Jyväskylä Norssi	Tikkakoski
28.8. - 30.8.2020	Virtuaaliympäristössä tapahtuva taistelu (VKY), Keski-Suomen maakuntajoukot	Tikkakoski
12.9.2020	Komendantin Cup 1/2020, kiv 1, 6 ja 10	Tikkakoski

Kurssitarjonta päivittyy koko ajan!

TÄHTÄÄPÄ TÄNNEPÄIN.

Aseet, ampumatarvikkeet ja armeijavarusteet palvelevista erikoisliikkeistämme:

ARMORIA

Armoria Jyväskylä Teiskontie 20 p. 020 729 9850
Armoria Tampere Tulliportink. 27 p. 020 729 9857
Armoria Kuopio Tulliportink. 27 p. 020 729 9852

SISÄAMPUMARATA - ELÄMYSPALVELUT
KURSSIT JA KOULUTUS - ASEÄILYTYKSI - LEASING
atc ARMORIA TRAINING CENTRE
Varikkotie 160, Vaajakoski - p. 020 7299 854 - **atc.armoria.fi**

AVOINNA:
ti-pe 10-17
la 10-14

MYYTÄVÄNÄ PUOLUSTUSVOIMIEN
KÄYTÖSTÄ POISTAMAA JA
HYLKÄÄMÄÄ MATERIAALIA

Sorastajantie 1 A
40320 JYVÄSKYLÄ
p. 040 315 7666

Harvialantie 2
13210 HÄMEENLINNA
p. 040 315 7777

Alasintie 3-7 B 11
90400 OULU
p. 040 315 7888

www.sa-kauppa.fi
www.huutokaupat.com/puolustusvoimat

seltimil
tietoliikennepalvelut

• VALOKUITUYHTEYDET • KONESALIPALVELUT
www.seltimil.fi - Pertti Salmijärvi - p. 050 591 9305

Tähtipalvelut Lauttaanaho

040-7448324
tahti.palvelut@pp.inet.fi

- Tilausajot 20-50 hlö busseilla
- Matkapaketit ryhmille
- Viron kylpylä- ym. matkat
- KATSO MATKOISTA
- **www.lauttaanaho.com**
- Tavarakuljetukset umpikuorma- autolla, jossa perälautanostin.

VERHOOMO

- 040-7268951/ Taina
- taina.verhoomo@hotmail.com
- Ajoneuvoverhoilu
- Huonekaluverhoilu
- Kankaat ja tarvikkeet

SAVOTTA

www.savotta.fi

URTTI &
TOIVIAINEN
ASIANAJOTOIMISTO

- kiinteistöoikeus
- riitojen ratkaisu • työoikeus

www.urtti.fi | 0400 565 361

**Tapio
PAAPPANEN Ky**

Valokuvaaja
ARPS
Puhelin 0400 626 695

Taksikyydit ja tilausajot tarpeesi mukaan aina
50-paikkaiseen linja-autoon asti.
Myös pyörätuoli- ja parikuljetukset.

www.jousmaki.fi

 KESKIMAA
 Keski-suomalainen Oyj
 **Kodin
Palveluverkko**
 Metsä
 VAPPO
 K
 Jotta kaupassa
olisi kiva käydä.

**LAATTA
LEEVI**
 elisa
 FORCIT
D E F E N C E

 NCC
 Nammo
www.nammo.com

 ELONEN

 HARVIA
 POP Pankki
KEURUU • KONNEVESI • KANNONKOSKI
KYYJÄRVI • LÄNNEVESI • HANNULA
Tervetuloa asioimaan!
www.poppankki.fi

 **HIKOILE,
HYMYILE,
HULLAANNU!**
MAKUNAUTINTOJA
monipuolinen ravintolamaailma
POLSKI KYLPYLÄSSÄ
aina majoituksen yhteydessä
TANSSIT NELJÄNÄ ILTANA VIIKOSSA
sekä Apollo Barissa karaokea
LÄHELLÄ
vain 25 min. Jyväskylästä!
PEURUNKA.FI
PEURUNGANTIE 85, LAUKAA
 Peurunka

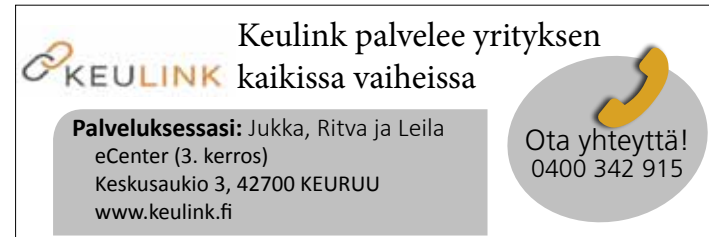
 AGCO SUOMI
VALTRA-JÄLLEENMYYJÄSI
AGCO Suomi Oy, agcosuomi.fi

 VALTTORI
OSAA HUOLLON JA OSAT
Jyväskylä – Suolahti – Pieksämäki – Tampere – Viitasaari – Vantaa

 HORMEL
 Palveleva automaatiokaupan ammattilainen
 Puh. (014) 338 8900, www.hormel.fi, e-mail: hormel@hormel.fi

 **Yritys
kehitys**
www.yrityskehitys.com

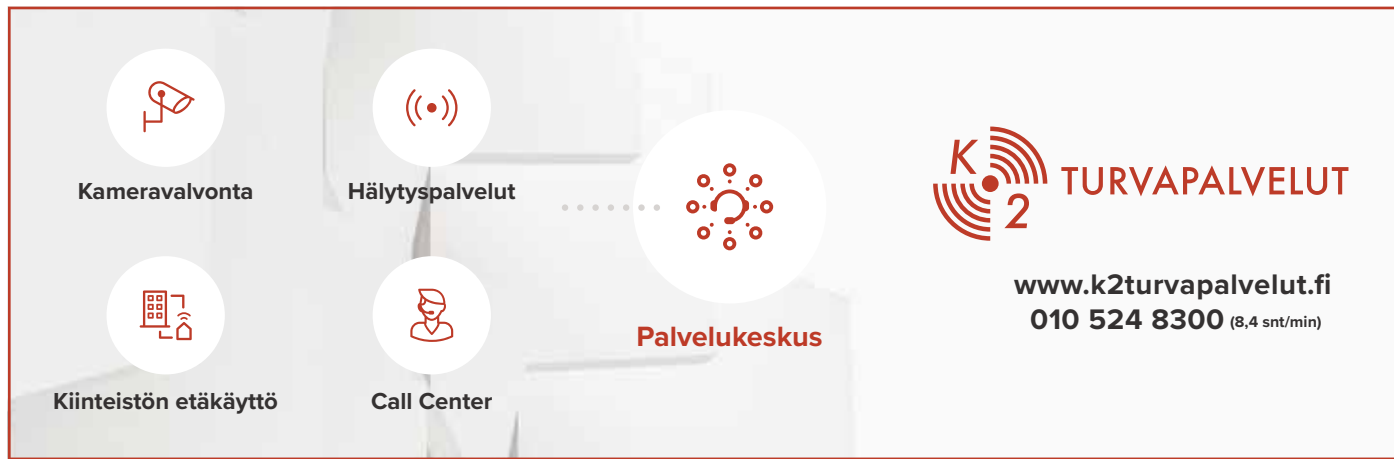
OP Keski-Suomi
on sinua varten.
Tervetuloa meille!
 Löydät meidät op.fi/keski-suomi. OP Puhelinpalvelu **0100 0500** (pvm/mpm) ma-pe 8-19. Kuinka voimme palvella?
 OP Keski-Suomi

 KEULINK
Keulink palvelee yrityksen
kaikissa vaiheissa
Palveluksessasi: Jukka, Ritva ja Leila
 eCenter (3. kerros)
 Keskusaukio 3, 42700 KEURUU
 www.keulink.fi
 Ota yhteyttä!
 0400 342 915

 Nordea
 Ajat muuttuvat. Helpommiksi.
 Lataa tunnuslukusovellus puhelimeesi, niin avaimet pankkipalveluihin kulkevat kätevästi mukana kesän riennöissä.
 Lue lisää nordea.fi/tunnuslukusovellus.
 NORDEA FI
 Nordea Bank AB (publ), Suomen sivuliike, Nordea Bank AB (publ), Ruotsi

 Taipaleen 1617 Tila
 Juhlat ja kokoukset maalaismaisemassa
 Luonnonmukaisesti kasvatettua naudanlihaa
 Majoitusta rauhallisissa rantamökeissä ja piha-aitoissa
taipaleen.luomutila@nic.fi www.taipaleentila.com 014 856 316

 **KOTIMAINEN
TJ-Katsastus.fi**
Leppävesi
Hallaperäntie 8
050 433 4245
ma-pe 9.00-17.00
Jämsä
Pietiläntie 8
050 345 8690
ma-pe 8.00-16.00
Muurame
Setäläntie 3C
050 523 0339
ma-pe 9.00-17.00
Vaajakoski
Haapaniementie 1
050 544 1099
ma-pe 9.00-17.00
24/7 autopesu Muuramessa
MYÖS SUURTEN PAKETTIAUTOJEN PESUT

Kameravalvonta Hälytyspalvelut

Kiinteistön etäkäyttö Call Center

K2 TURVAPALVELUT

www.k2turvapalvelut.fi
010 524 8300 (8,4 snt/min)

Palvelukeskus

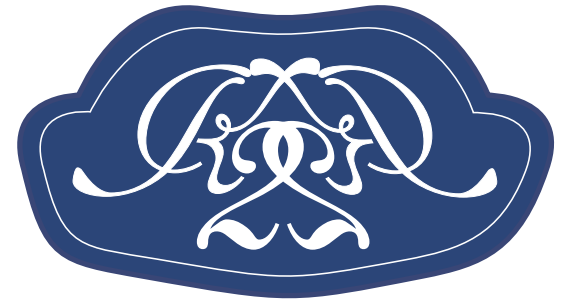
Grafitatu ALASINKATU 1-3
40320 JYVÄSKYLÄ
P. 010 328 2880
www.grafitatu.fi

Digipaino • Offsetpaino • Repropalvelut

"Kun haluat painoapua tarvitset Grafitatua!"

**KESKI-SUOMEN
KAUPPAKAMARI**

INFONIA®

KAKKONEN-YHTIÖT

UHY TietoAkseli

Tulevaisuuden tilitoimisto

www.tietoakseli.fi

VRP
HYVÄN RAKENTAJA

movya

MIKÄ ON SINUN TARINASI?

Tarinasi takana – Movya!

Tarjoamme asiakkaan brändin analyysistä ja todellisen palvelutarpeen selvittämisestä lähtevää digitaalista palvelumuotoilua sekä markkinointiviestinnän strategista suunnittelua.

www.movya.fi

eners.fi

KIINTEISTÖJEN YLLÄPIDON AMMATTILAINEN

MULTIMEK

Midare

Kokonaisvaltainen ICT-ratkaisujen palvelutalo

MIDARELTA MYÖS METSÄSTYSTUOTTEET: mm. Tracker-pannat ja valjaat sekä yhteydet yhdellä käynnillä.

Kysy myös vaihtohyvytys!

Ahjokatu 12, Jyväskylä
Puh. 020 792 4400, www.midare.fi

L&T
LASSILA & TIKANOJA OY

PEAB

RT Rakennusteollisuus

Talorakennus • Rakennustuoteteollisuus • Infra • Talotekniikkateollisuus
• LVI-tekniinen urakointi • Pinta • www.rakennusteollisuus.fi

allaway
Aisti kotisi puhtaus

TOYOTA O.K. AUTO OY

www.okauto.fi • www.toyota.fi
• www.vaihtoautot.net

SILENTA®

vitreo
Puistojen ja arvokohteiden kalustaja

Kauppakatu 14 40100 Jyväskylä www.vitreo.fi office@vitreo.fi

"Puheenjohtaja - ehdotan Paviljonkia."

Koe erimakuiset kokoukset!

PAVILJONKI
JYVÄSKYLÄ

**Osaaminen
kilpailukyvyksi**

jamk.fi
Jyväskylän ammattikorkeakoulu

Kesäyön Marssi 2020 toteutuu

**Kesäyön marssi
2020 Jyväskylä
LAUANTAINA
15.8.2020**

Kesäyön marssi on perinteinen marssitapahtuma, joka on tarkoitettu kaikille kunnostaan huolehtiville. Tänä vuonna marssi järjestetään 23. kerran ja Jyväskylässä neljättä kertaa lauantaina 15.8.2020. Järjestäjänä MPK, ilmapuolustuspiiri.

Koronapandemian takia marssin järjestelyihin on tehty muutoksia ja tullaan myös vaurutamaan muutoksilla.

Jyväskylän lisäksi marssi järjestetään Vaasassa (8.8.), Mikkelissä (29.8.) ja Tuusulas-

sa (5.9.). Ensi kesään siirtyvät COVID19-epidemian takia Poriin, Joensuuhun, Rovaniemelle ja Tampereelle suunnitellut marssit.

Kävelytapahtumaan voivat osallistua kaiken ikäiset terveet henkilöt. Eripituisia matkoja löytyy helppokulkuisesta 10 kilometristä aina 32 km vaativampaan matkaan. Uutena reitinä on tarjolla 10 km, Kehä Vihreä. Osallistua voi yksin, kaksin tai kasata vaikka harrasteporukasta tai työkavereista kokonaisen joukkueen.

Tiedot järjestelyistä ja reitti-kohtaisista ilmoittautumisista, hinnoista yms. löytyy **MPK:n kurssikalenterista mpk.fi**.

Reserviläisille suunnatut Kesäyön marssit Jyväskylässä

- **25 km reitti** muodostuu kahdesta reitistä, joista ensimmäinen, 10 km:n mittainen Kehä vihreä, kiertää kaupungin ulkoilureittejä pitkin ja toinen, 15 km:n, lenkki kiertää Laajavuoren. Reitillä on kaksi jyrkähköä nousua.
- **32 km:n reitti** vaativassa maastossa. Varustuksena maastopuku ja -lakki/baretti, varsikengät/vast., 5 kg:n kantamus. Reitti on myös paikoin jyrkkä ja vaikea kulkuinen, osa reitistä kulkee asfaltilla ja hiekkaisessa maastossa. Tälle matkalle osallistuminen vaatii etukäteisharjoittelua.

Marssin tavoitteena on kehittää yksittäisen reserviläisen marssitaitoja ja pitkäkestoista fyysistä toimintakykyä. Tarkoitus on myös aktivoida nuoria mukaan maanpuolustuskoulutustoimintaan.

Reserviläinen, suorittamalla reserviläismarssin ja sekä joko 7

km:n suunnistuksen tai osallistumalla MPK:n ammuntoihin, niin sinulle tullaan esittämään yhtä korvaavaa KH-vuorokautta.

Suunnistuksen osalta iltarasteja tarjoaa mm. suunnistuksen erikoisseura Suunta Jyväskylä.

– Kuva ja tekstit Eila Keinonen

Rinnasteisia kertausharjoituspäiviä myös ampumalla, marssimalla tai suunnistamalla

Sotilasosaamiseen keskittyvän koulutuksen lisäksi rinnasteisia kertausharjoituspäiviä voi kartuttaa muun muassa kenttäkelpoisuus- ja fyysisen toimintakyvyn suorituksista. Hyväksytyistä fyysisen toimintakyvyn testisuorituksista voi saada kalenterivuoden aikana yhden rinnasteisen kertausharjoituspäivän ja kenttäkelpoisuussuorituksista toisen.

Fyysisen toimintakyvyn suorituksia ovat lihaskuntotestit sekä kestävyystestit eli 12 minuutin juoksutesti tai UKK-kävelytesti. Hyväksytty tulos sekä lihaskunto- että kestävyystestistä on peruste rinnasteisen kertausharjoituspäivän myöntämiselle.

Kenttäkelpoisuutensa reserviläinen voi osoittaa ampumalla, marssimalla tai suunnistamalla. Rinnasteiseen kertausharjoituspäivään vaaditaan hyväksytty suoritus kahdesta eri lajista ampumataitotestissä, pitkäkestoisella marssilla tai suunnistusradalla.

– Rinnasteisen kertausharjoituspäivän saadakseen tulee suorittaa kaksi kolmesta kenttäkelpoisuussuorituksesta hyväksytysti – eli kaksi ammutakertaa ei riitä, vaan on ammuttava ja vaikka marssittava tai suunnistettava, tarkoittaa osastoesiupseeri, majuri Petteri Tammi Pääesikunnan koulutusosastolta.

Kouluttautuminen tukee joukon suorituskykyä

– Omaehtoisesti kouluttautumalla reserviläinen voi kehittää toimintakykyään sekä sotilaallista

osaamistaan, jotka taas tukevat joukon suorituskyvyn kehittämistä, toteaa Tammi.

Kertausharjoituksiin rinnastetaan paljon MPK:n järjestämää koulutusta. MPK toteuttaa laajasti erilaisia taistelija perustaitojen kursseja, aselaji- ja koulutushaarakohtaisia, nousujohteisia koulutuskokonaisuuksia sekä johtaja- ja kouluttajakoulutusta, joista hyvin monista voidaan myöntää rinnasteisia kertausharjoituspäiviä.

Rinnastuksista päättää aina aluetoimisto

Kertausharjoituksiin rinnastettavia ja ylentämisen perusteeksi hyväksyttäviä koulutuspäiviä muodostuu siitä, että reserviläinen suorittaa kurssiin tai koulutustapahtumaan kuuluvat opinnot ja osoittaa osaamisensa esimerkiksi tentin suorittamisella. Koulutuspäivä on kestoltaan vähintään kahdeksan tuntia, ja sen aiheena voi olla esimerkiksi aselaji- tai koulutushaarakohtainen osaamisen kehittäminen.

Koulutus- tai testitilaisuuden järjestäjä, eli MPK tai Puolustusvoimat toimittaa suoritusta koskevat tiedot aluetoimistolle, joka kirjaa ne asevelvollisrekisteriin. Viime kädessä Puolustusvoimat tekee aina päätöksen siitä, myönnetäänkö koulutustapahtumasta rinnasteisia koulutuspäiviä.

– Miia Iivari, Ossi Hietala, MPK

Kooste 3.6.2020
Reserviläinen -lehdessä
julkaistusta artikkelista.

Sotilaskiväärillä ammuttiin 100 m päässä olevia maaleja.

Samppa Virtanen (vas.) ja Jukka Puustinen valmistautuvat reserviläiskivääriammuntaan.

Tero Häkkinen Pertti Lounin muistokisan voittoon

Majuri Pertti Lounin muistokisa ammuttiin aurinkoisessa ja lämpimässä säässä Korpilahdella 13.6. Kisan voitti ylivoimaisesti Keski-Suomen Sotilaspoliisikiltaa edustava Tero Häkkinen.

Kilpailussa ammutaan 10 laukuksen kilpasarjat reserviläiskiväärillä (75 m), sotilaskiväärillä (100 m) ja vapaavalinnaisella pistoolilla (25 m). Kilpailun tavoitteena on harjaannuttaa ampujien taitoja kol-

mella erilaisella aseella. Osa kilpailijoista ampui suorituksensa kaverilta lainatulla aseella. Kilpasarjojen alussa oli käytettävissä viisi koelaukausta oman tähtäyksen varmistamiseen. Kilpailijoita oli 27. Tuloluettelo on kokonaisuudessaan nähtävissä reservipiirien verkkosivulla kohdassa ”tulokset”.

Teksti: Tapio Paappanen
Kuvat: Tapio Paappanen
Perttu Hietanen

Voittaja saa vuodeksi kunniapalkinnon halltuunsa.

NIMI JA YHDISTYS

1. Tero Häkkinen K-S Spolkiilta ry
2. Tapio Paappanen JRU
Jami Siukola JSRES
4. Harri Liimatainen JSRES
5. Harri Erkamaa JSRES

PIST KIV RESKIV

83 88 50
84 85 38
79 90 38
82 48 74
80 40 76

YHT

221
207
207
204
196

Opetusneuvos, FT Jussi Halttunen
Arvostettu sotakirja ”KARSTUSET SOTATOISSA” saatavilla nyt hintaan 25 € (sis. postikulut). 267 sivua, sidottu, kovakantinen. Tilaukset tekijältä: sotasavotta@gmail.com tai 0400 644913